

ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร
ช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต

โดย

คณะผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14

เสนอ

สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม

หลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14 (พ.ศ. 2555)

รายงานการศึกษา	ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร ช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคค
คณะผู้ศึกษา	ผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14
ระยะเวลา	14 กุมภาพันธ์ - 18 เมษายน พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครช่วง ภาวะน้ำท่วมในอนาคค มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก น้ำท่วม ต่อวิธีการจัดการขยะในอนาคค และเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล รวมถึงความรู้ความเข้าใจ ของประชาชนในเรื่องการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยใน ครั้งนี้ เลือกโดยวิธีการทางสถิติ จากผู้ที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 เขต เขตละ 50 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 400 ตัวอย่าง โดยข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วย ข้อมูล พื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทที่อยู่อาศัย ประเภทชุมชน ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการ จัดการขยะฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม จากผลการศึกษาพบว่า ด้านข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ประชาชน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.90 อายุระหว่าง 46-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.40 โดยมีอายุเฉลี่ย 42.22 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 38.30 อาชีพ ส่วนใหญ่ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 40.70 รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 46.80 ส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัย เป็นบ้านเดี่ยว ร้อยละ 48.50 และอาศัยอยู่ ในชุมชน หมู่บ้านจัดสรร ร้อยละ 42.20 ด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 92.48 รองลงมาคือระดับความรู้ต่ำ ถึงปานกลาง ร้อยละ 7.52 ด้าน ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะฝอยกรณีเกิดน้ำท่วมวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อน เกิดน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บขยะตามเวลา ที่กำหนด เพื่อมิให้มีขยะตกค้าง ร้อยละ 71.70 รองลงมาได้แก่ ต้องการให้ประชาชนจัดเก็บวัตถุ อันตราย และสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย ร้อยละ 61.60 และน้อยที่สุดในเรื่องความต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน คิดเป็น ร้อยละ 25.50 วิธีการ จัดการขยะในช่วงน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้กรุงเทพมหานคร ประกาศให้ประชาชนรับทราบถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขนขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีขยะ

ตกค้าง คิดเป็นร้อยละ 67.20 รองลงมาได้แก่ มีมาตรการในการคัดแยกขยะพิษ และการกำจัดอย่างถูกวิธี คิดเป็นร้อยละ 66.40 และน้อยที่สุด ในเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานครประสานกับหน่วยงาน องค์กรการกุศลต่างๆ ที่ไปบริจาคอาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะกลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด ร้อยละ 49.10 วิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้กรุงเทพมหานครควรเพิ่มจุดพักขยะและกำหนดเวลาเก็บขนขยะให้ชัดเจน ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.70 รองลงมาได้แก่ ต้องการให้กรุงเทพมหานคร จัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสบภัยน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะ ในพื้นที่ที่ ประสบภัยน้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 59.30 และน้อยที่สุด ในเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานคร จ้างอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม ร้อยละ 46.40 โดยทั้งหมดมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคตของกรุงเทพมหานครมากที่สุด คือ ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม ร้อยละ 59.33 โดยเห็นควรเพิ่ม 3 ประเด็น คือ 1) เพิ่มความถี่ (ความรวดเร็ว) ในการบริหารจัดการ ร้อยละ 24.88 2) ควรจัดเก็บขยะให้ทั่วถึง เช่น ทางถนน ตามบ้านเรือน แม่น้ำ/คลอง ร้อยละ 18.66 และ 3) ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ คือจ้างเอกชนดำเนินการจัดเก็บขยะ ร้อยละ 3.35 นอกจากนั้นแล้ว ประชาชนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมรองลงไป คือ การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจการจัดการขยะที่ถูกต้อง (ในช่วงน้ำท่วม) ร้อยละ 25.36 ควรจัดหาจุดพักขยะรวมทั้งน้ำไม่ท่วมและประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ร้อยละ 11 ควรแจกถุงขยะให้ประชาชน ซึ่งเท่ากันกับ ควรจัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะราคาสูงกว่าเอกชน ร้อยละ 11.43 ควรสร้างเตาเผาขยะและนำความร้อนไปผลิตไฟฟ้า ร้อยละ 0.96 และ ควรประชาสัมพันธ์ห้ามการเผาขยะ เนื่องจากก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ร้อยละ 0.47

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาฉบับนี้ สำเร็จด้วยความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน คณะผู้ศึกษาขอกราบ
ขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอาจารย์สุเทพ รัชญญสิทธิ ที่ปรึกษา
การทำผลงานวิชาการ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ในการทำผลงานวิชาการเป็นอย่างดี จึงทำ
ให้รายงานการศึกษาเล่มนี้เสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ในโอกาสนี้ คณะผู้ศึกษาขอขอบคุณ ผู้บริหารสำนักงานเขตหลักสี่ บางเขน มีนบุรี
คลองสามวา ตลิ่งชัน ทวีวัฒนา หนองแขม และบางแค ที่ได้ให้โอกาสคณะผู้ศึกษาทำการเก็บข้อมูล
แบบสอบถามในพื้นที่ และคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานครทุกท่านที่รับฟังการนำเสนอผลงานและ
ได้ให้คำแนะนำต่างๆ ในการปรับปรุงการทำผลงานวิชาการ

ขอขอบคุณประชาชนในพื้นที่ที่ได้สละเวลาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
ขอขอบคุณผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้บริหารมณฑลระดับต้น รุ่นที่ 14 ทุกท่านที่ได้ร่วมแรง
ร่วมใจ แลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้รายงานการศึกษาคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการ
ขยะของกรุงเทพมหานครช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต สำเร็จผล และผู้ที่ไม่ได้กล่าวนามในที่นี้ที่
ให้การช่วยเหลือสนับสนุนเป็นกำลังใจแก่คณะผู้ศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีส่วนช่วยให้
รายงานการศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ที่กรุณาให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจอันสำคัญตลอดการจัดทำ
รายงานการศึกษาในครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาขอระลึกถึงพระคุณของคณาจารย์ทุกท่านที่ถ่ายทอด
สรรพความรู้ต่างๆ ให้คณะผู้ศึกษาได้นำความรู้มาใช้ประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น คุณความดี
และประโยชน์ที่พึงมีของการศึกษานี้ คณะผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา
คณาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

คณะผู้ศึกษาหลักสูตรผู้บริหารมณฑลระดับต้น รุ่นที่ 14

เมษายน 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญแผนภูมิ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตการศึกษา	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	4
วิธีการศึกษา	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	6
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ	16
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	22
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	31
ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	37
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต	38
ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต	50
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	52
สรุปผลการศึกษา	52
อภิปรายผลการศึกษา	54
ข้อเสนอแนะ	56
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	58
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	76
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ	
ข แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา	
ค ภาพกิจกรรม	
ง รายชื่อคณะผู้ศึกษา	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	การเลือกเขตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 24
ตารางที่ 2	ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร 25
ตารางที่ 3	จำนวน และร้อยละข้อมูลส่วนบุคคล (n=460) 31
ตารางที่ 4	จำนวน และร้อยละความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร..... 37
ตารางที่ 5	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม จำแนกตามรายข้อและโดยรวม (n=460) 38
ตารางที่ 6	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n=460) 41
ตารางที่ 7	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม จำแนกตามรายข้อและโดยรวม (n=460) 45
ตารางที่ 8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต จำแนกตามรายด้านและโดยรวม (n=460) 48
ตารางที่ 9	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะ น้ำท่วมในอนาคตของกรุงเทพมหานคร (n=209) 50

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล.....	หน้า 7
----------	--------------------------------------	--------

สารบัญแผนภูมิ

		หน้า
แผนภูมิที่ 1	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ	33
แผนภูมิที่ 2	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามกลุ่มอายุ	34
แผนภูมิที่ 3	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา	34
แผนภูมิที่ 4	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอาชีพ	35
แผนภูมิที่ 5	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	35
แผนภูมิที่ 6	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัย	36
แผนภูมิที่ 7	แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประเภทชุมชน	36
แผนภูมิที่ 8	แสดงร้อยละของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร	37
แผนภูมิที่ 9	แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ก่อนเกิดน้ำท่วม	40
แผนภูมิที่ 10	แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ในช่วงน้ำท่วม	44
แผนภูมิที่ 11	แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย ภายหลังน้ำท่วม	48

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปริมาณขยะและของเหลือใช้ต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานครมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปีซึ่งเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การเพิ่มขึ้นของประชากร รายได้ของประชาชนที่เพิ่มขึ้น รูปแบบการใช้ชีวิตและการบริโภคที่เปลี่ยนไป ทำให้เป็นการเพิ่มปริมาณขยะ นอกจากปริมาณขยะแล้วรูปแบบและองค์ประกอบของขยะก็เปลี่ยนแปลงไป ในเมืองที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างกรุงเทพมหานคร การจัดการขยะเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการดูแลอย่างจริงจัง ต้องเก็บรวบรวมขยะอย่างรวดเร็ว ไม่ให้มีขยะตกค้าง และมีการแยกประเภทของขยะเพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่และกำจัดที่ถูกต้อง ส่วนการกำจัดขยะต้องมีระบบจัดการที่ดี เพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนกับชุมชนที่สถานที่กำจัดขยะไปตั้งอยู่

จากสถิติปริมาณขยะมีเพิ่มขึ้นทุกปี โดยพบว่า ในปี พ.ศ. 2528 กรุงเทพมหานครมีปริมาณขยะเฉลี่ย 3,260 ตันต่อวัน และได้เพิ่มขึ้น 2 เท่าเป็น 6,633 ตันต่อวัน ในปี พ.ศ. 2538 ส่วนในปี พ.ศ. 2548 มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้น 9,472 ตันต่อวัน คิดเป็น 3.43 ล้านตันต่อปี ในอนาคตปริมาณขยะของกรุงเทพมหานครจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ตามอัตราการขยายตัวของประชากรและชุมชน ซึ่งคาดว่าในปี พ.ศ. 2558 จะมีปริมาณขยะเกิดขึ้นถึง 18,750 ตันต่อวัน โดยองค์ประกอบหลักของขยะในกรุงเทพมหานคร คือ เศษอาหาร 34 % พลาสติกและโฟม 20 % กระดาษ 14 % ไม้และใบไม้ 7 % ผ้า 5 % แก้วและขวดแก้ว 5 % ยางและผลิตภัณฑ์ยาง 2 % กระจุกสัตว์และเปลือกหอย 2 % เหล็ก 2 % หินและเซรามิก 1 % และขยะอื่นๆ 8 % (สำนักสิ่งแวดล้อม กทม.,2548)

นอกจากนี้ยังมีขยะประเภทอื่น ๆ อีกมาก เช่น ขยะจากการก่อสร้างหรือรื้อถอนอาคาร ขยะอันตรายจากโรงพยาบาลหรือคลินิกเอกชน ขยะพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม และขยะที่เป็นของเสียอันตรายที่มีอยู่ตามบ้านเรือนของประชาชน

ตลอดเวลาที่ผ่านมาการบริหารจัดการเก็บรวบรวมและกำจัดขยะเป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีบางส่วนที่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามารับสัมปทานจากกรุงเทพมหานครในการรับขยะไปกำจัดยังสถานที่ต่าง ๆ เช่น กิ่งอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม อำเภอรามราช จังหวัดสุพรรณบุรี และ

จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น ซึ่งการให้เอกชนดำเนินการรับขยะของกรุงเทพมหานครไปกำจัดนั้นก็เริ่มมีการร้องเรียน ต่อต้านประชาชนในเส้นทางขนถ่าย ขนย้าย และในพื้นที่การกำจัดอยู่เนื่อง ๆ เนื่องมาจากปัญหามลพิษด้านกลิ่น และสุขภาพที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานมากนัก

ในปลายปี 2554 ได้เกิดอุทกภัยในหลายพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะปัญหาขยะที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน เนื่องจากของใช้ต่าง ๆ ที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมขังจนกลายเป็นขยะ จำนวนมาก รวมทั้งสำนักงานเขตยังมีปัญหาไม่สามารถเข้าไปเก็บขยะมูลฝอย นอกจากนี้ยังมีขยะที่เกิดจากสิ่งก่อสร้างเพื่อป้องกันน้ำท่วม จึงส่งผลให้ปริมาณขยะในพื้นที่เขตต่าง ๆ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นมาก โดยแยกเป็น เฟอร์นิเจอร์ 40 % ขยะเปียก 25 % อิฐและอุปกรณ์ก่อสร้างป้องกันน้ำท่วม 5 % ขยะรีไซเคิล 20 % ขยะทั่วไป 10 % นอกจากขยะที่มีจำนวนมากแล้วการขนถ่ายขยะก็เป็นปัญหาหนึ่งที่ตามมาเพราะพื้นที่ที่เป็นจุดพักขยะไว้นั้นเกิดน้ำท่วมขังจนไม่สามารถที่จะนำขยะไปพักไว้ได้ ถึง 2 แห่งคือสถานีท่าแร่ และสถานีหนองแขม ทำให้เหลือจุดพักขยะเพียงที่เดียวคือสถานีอ่อนนุช เท่านั้น ส่งผลให้การขนถ่ายขยะมีระยะทางไกลขึ้นมาก ทำให้จำนวนเที่ยวที่เก็บขยะในพื้นที่ต้องลดจำนวนลงลดลง ประกอบกับบางพื้นที่น้ำท่วมสูงมากรถขยะจึงไม่สามารถเข้าถึงทำให้ต้องอาศัยเรือเป็นพาหนะในการเก็บขยะแทนและเก็บขยะได้ปริมาณลดลง

อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์ภาวะน้ำท่วม ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2554 ก่อให้เกิดปัญหาการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครอย่างต่อเนื่อง มีสภาพคล้ายคลึงกันเกือบทุกพื้นที่เขตที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมต่างก็มีสภาพปัญหาไม่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัญหาหลาย ๆ สาเหตุ ทั้งพฤติกรรมของการก่อให้เกิดขยะของประชาชน กระบวนการและขั้นตอนการเก็บ การนำไปกำจัด รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติตามคำสั่ง ระเบียบ หรือการรณรงค์ของกรุงเทพมหานคร

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้เข้ารับการศึกษาหลักสูตรผู้บริหารระดับต้นรุ่น 14 มีความสนใจในการที่จะศึกษา “ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในช่วงภาวะน้ำท่วม” ในอนาคตว่า ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมในปี พ.ศ.2554 มีความต้องการหรือความคิดเห็นที่จะให้ภาครัฐรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดการขยะเป็นไปในแนวทางใดหากเกิดสภาวะน้ำท่วมอีกครั้งในอนาคต โดยเรียนรู้จากประสบการณ์ในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาเลือกใช้วิธีการจัดการขยะที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน หากเกิดภาวะน้ำท่วมในอนาคต อีกทั้งจะได้รับความข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วม
ในอนาคต

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเรื่องการจัดการ
ขยะของกรุงเทพมหานคร

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่ยาศัยอยู่ใน
ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่ยาศัยอยู่ใน
พื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วมใน 4 กลุ่มเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร คือ กลุ่มกรุงเทพเหนือ
กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงธนเหนือ และกลุ่มกรุงธนใต้ การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการจับ
ฉลากเลือกเขตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 เขตต่อกลุ่มเขตการปกครอง รวมจำนวนเขตกลุ่มตัวอย่าง
8 เขต เลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เขตละ 50 ตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

3.2 ระยะเวลาทำการศึกษา เดือนมีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ. 2555

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

4.1 ทราบระดับความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครที่ประสบภัย
น้ำท่วมต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคตและข้อเสนอแนะ ซึ่งกรุงเทพมหานคร
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการหาแนวทางที่
เหมาะสมในการจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคตให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชน

4.2 ทราบข้อมูลพื้นฐาน เช่น เพศ รายได้ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะของ
กลุ่มตัวอย่างที่คณะผู้ศึกษาลงไปสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของ
กรุงเทพมหานครหากเกิดภาวะน้ำท่วมในอนาคต

4.3 เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาเลือกใช้วิธีการจัดการขยะที่เหมาะสม
สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน หากเกิดภาวะน้ำท่วมในอนาคต อีกทั้งจะได้รับทราบข้อเสนอแนะ
ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมต่อไป

5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

5.1 มูลฝอย หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

5.2 สิ่งปฏิกูล หมายถึง สิ่งสกปรก ของสกปรก ของเน่าเปื่อย อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายรวมถึงสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

5.3 การบริหารจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง การดำเนินการในการบริหารอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพ ในการใช้ทรัพยากรที่มีขององค์กรหรือหน่วยงาน ต่อการรองรับการจัดเก็บขนถ่าย และการนำไปกำจัดซึ่งขยะมูลฝอย

5.4 ความรู้ความเข้าใจ หมายถึงความสามารถในการจำ และเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ผสมผสานกับประสบการณ์ ความรอบรู้ในบริบท ทำให้บุคคลสามารถสื่อความหมาย แปลความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ พร้อมจะนำไปประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจหรือใช้ในการทำงาน

5.5 ความคิดเห็น หมายถึงการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น ทั้งในทางที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยซึ่งอาจเป็นคำพูดหรือการเขียนก็ได้ และอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้

5.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึงกระบวนการทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การประสานความร่วมมือ การติดตามตรวจสอบผลกระทบของการดำเนินการ ตลอดจนมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันเป็นการแก้ไขปัญหามูลฝอย และสิ่งปฏิกูลของชุมชน หรือท้องถิ่นของตน เพื่อให้บรรลุความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไข และจัดการได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพอันเป็นการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

6. วิธีการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ทำการศึกษาโดยเริ่มจากการออกแบบสอบถาม และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำผลการศึกษามาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามและนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 400 ชุด และรับคืนมา ตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบค่าร้อยละ การแปรผลข้อมูล และสรุปผลการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร ในช่วงภาวะน้ำท่วม การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิจัย โดยนำเสนอเนื้อหาตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและการจัดการขยะมูลฝอย
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535)

มูลฝอย"จัดเป็นของเสียประเภทหนึ่ง โดยให้คำจำกัดความของคำว่า ของเสีย (Waste) หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสารหรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกากตะกอนหรือสิ่งตกค้าง จากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็งของเหลวหรือก๊าซ (พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535)

ขยะมูลฝอย หมายถึงสิ่งเหลือใช้ และสิ่งปฏิกูลที่อยู่ในรูปของแข็ง ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ และสัตว์ ทั้งจากการบริโภค การผลิต การขับถ่าย การดำรงชีวิต และอื่นๆ

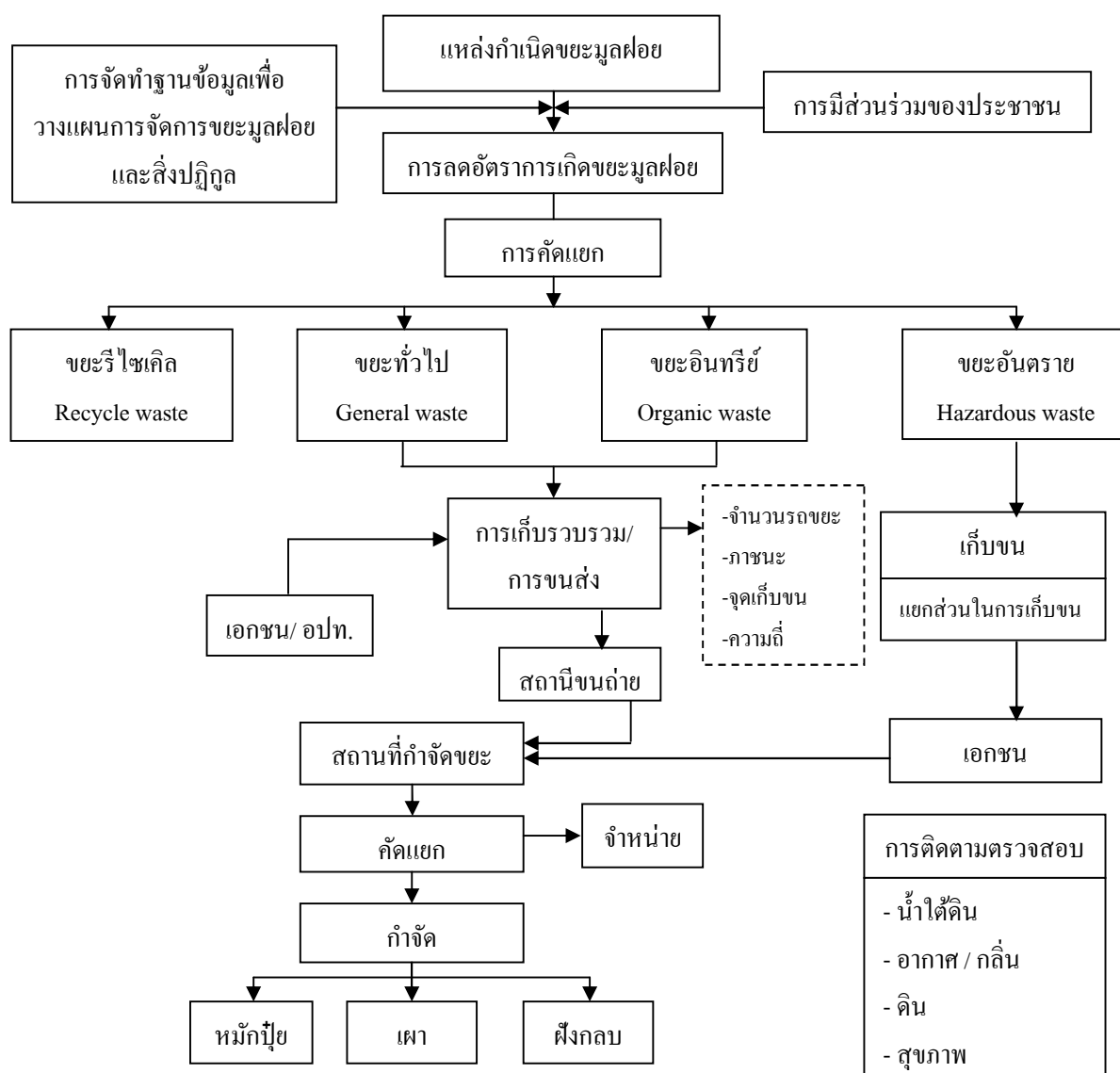
สิ่งปฏิกูล หมายถึง สิ่งสกปรก ของสกปรก ของเน่าเปื่อย อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายรวมถึงสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

โดยสรุป ขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งของที่ไม่ใช่แล้ว รวมถึงเศษสิ่งของทุกชนิดที่เหลือใช้ เศษวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว หรือที่ทิ้งแล้ว เช่น เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร ฝุ่นละออง เถ้า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ ทำให้เกิดมลพิษ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและจิตใจเนื่องจากความสกปรก เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค

การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

มาตรฐานการจัดการขยะ และสิ่งปฏิกูล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น,ม.ป.ป.) การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลนั้นมีเทคนิคในการดำเนินการในหลายๆ ประการ ซึ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังแสดงในแผนภาพ

แผนภาพการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

1. แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

แหล่งกำเนิดของขยะมูลฝอยเกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ ในครัวเรือนและสถานประกอบการต่างๆ ในชุมชน โดยเป็นขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมได้จากสถานที่ทิ้งขยะต่างๆ เช่น

1.1 ขยะที่มาจากแหล่ง ชุมชนหรืออาคาร บ้านเรือน ขยะจากร้านอาหาร วัสดุที่ใช้หีบห่อ

1.2 ขยะที่มาจากการทำงานสะอาดทางเท้า ที่สาธารณะ หรือ ตลาด

1.3 ขยะที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรม หรือ แหล่งพาณิชย์

2. ประเภทของการคัดแยกขยะมูลฝอย สามารถแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

2.1 ขยะรีไซเคิล (Recycle waste) หมายถึงขยะ ของเสีย หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ โดยนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิต เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อโลหะ

2.2 ขยะทั่วไป (General Waste) เป็นขยะสำนักงาน ถนนหนทาง การก่อสร้าง ได้แก่ กระดาษ เศษไม้ กระเบื้อง หิน ทราช ขยะประเภทนี้ไม่เกิดการย่อยสลาย และเน่าเหม็น การกำจัดขยะทั่วไปควรคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ก่อนการกำจัด

2.3 ขยะอินทรีย์ (Organic Waste) เป็นขยะจากครัวเรือน กัดดาการ โรงอาหาร ตลาดสด และการเกษตรกรรม ได้แก่ เศษอาหาร ซากสัตว์ มูลสัตว์ ขยะประเภทนี้ จะเป็นพวกที่ย่อยสลายและเน่าเปื่อยได้ง่าย การกำจัดขยะประเภทนี้ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการทำปุ๋ยก่อน

2.4 ขยะติดเชื้อและขยะอันตราย (Hazardous Waste) เป็นขยะจากสถานพยาบาลหรืออื่นๆ ซึ่งต้องใช้กรรมวิธีในการทำลายเป็นพิเศษ ได้แก่ วัสดุที่ผ่านการใช้ในโรงพยาบาล แบคทีเรีย กระจกสี เป็นต้น การกำจัดขยะติดเชื้อจะทำลายโดยการเผาในเตาเผา ส่วนขยะอื่นๆต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง

3. การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

การวางแผนจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่มีประสิทธิภาพ ข้อสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจคือ ข้อมูลในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลจำเป็นต้องมีการรวบรวม และจัดเก็บข้อมูลอยู่ในระบบเดียวกัน ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล ขั้นตอนในการจัดทำและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวางแผน ที่สำคัญคือ การรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ทั้งหมด มาจัดหมวดหมู่ให้ชัดเจน หรือการพัฒนาเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่เรียกใช้งานได้ง่าย มีการพัฒนาข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา และการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาใช้ในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหาร

4. การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย สามารถทำได้ดังนี้

4.1 การลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย (Reduce) ทำได้โดย ใช้สินค้าชนิดเดิม เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน ถ่านไฟฉายชนิดชาร์จใหม่ เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์ น้อย อายุการใช้งานยาว และตัวสินค้าไม่มีพิษ ลดการใช้วัสดุย่อยสลายยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก ลดการใช้สินค้าฟุ่มเฟือยเช่น การใช้กระดาษเช็ดหน้าแทนการใช้กระดาษทิชชู

4.2 การลดปริมาณขยะโดยการใช้ซ้ำ (Reuse) โดยการใช้วัสดุสิ่งของต่างๆ ให้คุ้มค่าที่สุด ได้แก่ การใช้กระดาษทั้ง 2 หน้า การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ เช่น การนำกล่อง ถู มาใช้ประโยชน์ซ้ำหลายครั้ง ขวดน้ำดื่มที่หมดแล้วนำมาใช้ใส่น้ำดื่ม เป็นต้น

4.3 การลดปริมาณขยะโดยการรีไซเคิล (Recycle) โดยการนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ นำมาแปรรูปใช้ใหม่โดยกรรมวิธีต่างๆ การคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท การนำวัสดุรีไซเคิลไปขาย หรือนำไปบริจาคเข้าธนาคารขยะรีไซเคิล เป็นต้น

5. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการขยะในชุมชน จะต้องจัดเตรียมภาชนะ และรถสำหรับเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

5.1 จัดวางภาชนะสำหรับรองรับขยะมูลฝอย ในบริเวณพื้นที่มีประชากรอาศัยอยู่ อย่างหนาแน่น เช่น ตลาด ที่พักอาศัย ในอัตราไม่น้อยกว่า 500 ลิตร ต่อ 50-80 หลังคาเรือน หรือตามความเหมาะสมของชุมชน จัดให้มีภาชนะหรือสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักขยะแบบแยกประเภท ณ จุดรวบรวมขยะ (Station) ของชุมชนเพื่อรอการเก็บขนไปกำจัดหรือดำเนินการอย่างอื่น การจัดหาภาชนะรองรับขยะ จะต้องพิจารณาตามลักษณะของขยะที่จะทำการคัดแยกสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักขยะรวบรวมในชุมชนจะต้องมีลักษณะ เช่น ต้องมีการป้องกันกลิ่น สัตว์คุ้ยเหยียบพาหะนำโรค มีระบบและถ่ายเทอากาศที่ดี ห่างจากแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

5.2 ผู้คัดแยกขยะมูลฝอย บุคคลใดที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้คัดแยกขยะในภาชนะหรือสถานที่เก็บกักขยะในชุมชน จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนด ต่อไปนี้ เช่น ควบคุมมิให้มีการหก หล่น ปลิว ฟุ้งของขยะ และการรั่วไหล ของน้ำชะขยะ ในขณะที่ดำเนินการคัดแยก ไม่คัดแยกขยะในขณะที่ร่างกายมีบาดแผล หรือเจ็บป่วย

5.3 จำนวนรถเก็บรวบรวมขยะ ตามเกณฑ์ เช่น จัดหารถยนต์เก็บรวบรวมขยะแบบอัดท้ายขนาดความจุ 8 ลบ.ม.(10 ลบ.หลา) 1 คัน ต่อ ประชากร 12,000 คน

5.4 การดำเนินการจัดเก็บ ตามเกณฑ์ เช่น จัดเก็บขยะให้หมดทุกวัน หรือให้มีปริมาณขยะตกค้างน้อยที่สุด เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่น จัดเก็บขยะติดเชื้อตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

5.5 เส้นทางการจัดเก็บ เช่น กำหนดเส้นทางให้จุดสุดท้ายของการเก็บขยะ อยู่ใกล้สถานีขนถ่ายขยะ หรือพื้นที่กำจัดขยะมากที่สุด ถ้าบริเวณใดมีการจราจรติดขัดมากๆ ให้หลีกเลี่ยงการเก็บรวบรวมในเวลานั้น โดยดำเนินการในเวลาที่มีการจราจรน้อยที่สุด

5.6 การป้องกันอันตรายสำหรับพนักงานเก็บขยะ ได้แก่ จัดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เพียงพอสำหรับพนักงานเก็บรวบรวมขยะ ตรวจสอบสภาพพนักงานเป็นประจำทุกปี

6. การเก็บขนขยะมูลฝอย การขนส่งหรือเคลื่อนย้ายขยะ ควรจะปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ เช่น ปฏิบัติตามจำกัด น้ำหนัก และระเบียบวิธีการขนส่งวัสดุ บนถนนสาธารณะ ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขยะอันตรายจะต้องขนส่งแยกต่างหาก และปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อกำหนดของการขนส่งวัตถุอันตราย ตามพระราชบัญญัติ วัตถุอันตรายหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

7. สถานที่กำจัดขยะ ต้องพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร ตามข้อกำหนดควบคุมมลพิษ

8. การคัดแยกขยะในสถานที่กำจัดขยะ เช่น จัดเตรียมบริเวณพื้นที่คัดแยกขยะไว้เฉพาะแยกต่างหากจากพื้นที่ที่ต้องใช้สำหรับการกำจัดขยะ หรือ พื้นที่ที่ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับกำจัดขยะ

9. ระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ได้แก่ การหมักปุ๋ย การกำจัดโดยเตาเผา การกำจัดโดยฝังกลบ

10. การจัดการสิ่งปฏิกูล มีหลักการบำบัดและกำจัดสิ่งปฏิกูล 2 กระบวนการตามชนิดของจุลินทรีย์ คือ กระบวนการย่อยสลายสารอินทรีย์แบบใช้ออกซิเจน และไม่ใช้ออกซิเจน

11. การเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน โดยการติดตั้งบ่อตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดิน การเก็บตัวอย่างน้ำ เป็นต้น

12. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การดำเนินการ การประสานความร่วมมือ การติดตามตรวจสอบผลกระทบของการดำเนินการ ตลอดจนมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันเป็นการแก้ไขปัญหามูลฝอย และสิ่งปฏิกูลของชุมชน หรือท้องถิ่นของตน เพื่อให้บรรลุความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ เพื่อให้เกิดการป้องกัน แก้ไข และจัดการได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพอันเป็นการคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนต่างๆ ในชุมชน หรือสังคมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสนับสนุนให้เกิดกระบวนการอย่างสร้างสรรค์ โดยมีองค์ประกอบของการดำเนินงาน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในเรื่องนั้นๆ ที่

ชัดเจน การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ามามีส่วนร่วม และการสร้างข้อตกลงร่วมกันในกระบวนการมีส่วนร่วม

แนวทางสร้างความมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดย การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล แก่ประชาชน การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครสิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการจัดกิจกรรมส่งเสริม

2. การรณรงค์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน ทำได้ดังนี้ ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน ส่งเสริมให้ครัวเรือนใช้ถุงบรรจุขยะแบบแยกสี โดยให้ถุงสีเขียวเป็นขยะมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ และถุงสีดำเป็นขยะมูลฝอยทั่วไป การจัดเก็บถุงบรรจุขยะมูลฝอยตามวัน เวลาที่กำหนด และการลดปริมาณขยะมูลฝอยจากครัวเรือนโดยการส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักจากขยะมูลฝอยอินทรีย์ ประเภท เศษผัก ผลไม้ เศษอาหาร

12.3 การมีส่วนร่วมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการจ่ายค่าธรรมเนียม การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และเพิ่มอัตราจนถึงอัตราสูงสุดที่กำหนด และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน

12.4 การมีส่วนร่วมในการคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างบ่อฝังกลบ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและผลกระทบทางสังคมในแต่ละพื้นที่ การเลือกพื้นที่ที่มีผลกระทบน้อยที่สุดเป็นพื้นที่สำหรับการก่อสร้างโครงการ

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในภาวะวิกฤตน้ำท่วม

การป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าน้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในภาวะวิกฤตน้ำท่วม 2554 วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เสนอแนะให้ประชาชนและหน่วยงานที่อยู่ใน บริเวณพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ได้ทราบข้อมูลและข้อควรปฏิบัติต่อปัญหาน้ำเน่าเสีย ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ดังต่อไปนี้:

1. ครัวเรือน ควรปฏิบัติดังนี้

1.1 ในกรณีที่มีน้ำท่วมขัง ควรลดปัญหาน้ำเน่าเสียเบื้องต้นโดยการเก็บขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ออกจากน้ำ รวมทั้งไม่ควรทิ้งขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยไม่จำเป็นลงสู่พื้นที่ขังอยู่

1.2 การแก้ไขปัญหาหน้าน้ำแข็งในบริเวณบ้าน

1.2.1 การใช้ปูนขาว โดยการละลายปูนขาว Ca(OH)_2 150-300 กรัม (ประมาณ 1-2 แก้วน้ำดื่ม) ต่อน้ำแข็ง 1 ลูกบาศก์เมตร ขึ้นอยู่กับความสกปรกของน้ำแข็ง จะช่วยทำให้น้ำใสขึ้นและลดกลิ่นเหม็น แต่สารอินทรีย์ในน้ำซึ่งเป็นเหตุให้น้ำสกปรกไม่ได้ลดลง

1.2.2 การใช้น้ำหมักชีวภาพ (E.M.) ที่มีเชื้อจุลินทรีย์คัดสายพันธุ์สำหรับลดกลิ่นเหม็นของน้ำในการแก้ปัญหาแบบชั่วคราว ควรใช้ในกรณีที่เป็นน้ำแข็งและมีแสงแดดช่วย (ในกรณีน้ำแข็งไหลจะใช้ไม่ได้ผล) แต่ไม่ได้เป็นการลดปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำซึ่งเป็นสาเหตุทำให้น้ำสกปรกเพราะ E.M. ที่ใส่ก็มีสารอินทรีย์พวกกากน้ำตาลเป็นส่วนประกอบ จึงควรใช้ในปริมาณน้อยที่สุด

1.3 ควรลดการสัมผัสน้ำเน่าเสียให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น กรณีต้องสัมผัส ให้รีบล้างทำความสะอาด เช็ดให้แห้ง เพื่อป้องกันโรคน้ำกัดเท้าหรือการติดเชื้อ

1.4 ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูลลงสู่แหล่งน้ำ เพราะจะก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียและการแพร่กระจายของเชื้อโรค ควรแยกขยะ เป็นถุงขยะเปียก (เศษอาหาร, ของเน่าเสีย) และถุงขยะแห้ง รอให้กรุงเทพมหานคร มาเก็บ ขน รวบรวม และนำไปกำจัดต่อไป

1.5 สำหรับถุงดำใส่สิ่งปฏิกูลที่ได้จากสุขาชั่วคราว ควรใช้ถุงดำขนาด 20 ลิตร 2 ชั้น ซ้อนกันเพื่อความแข็งแรงปลอดภัย และให้เติมปูนขาว (Ca(OH)_2) เพื่อฆ่าเชื้อโรคและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค ขณะเติมปูนขาว อาจเกิดก๊าซแอมโมเนียซึ่งมีกลิ่นฉุน ตอนเริ่มต้นใช้งานใส่ปูนขาวประมาณ 1 แก้วน้ำดื่ม (150 กรัม) และเติมทุกครั้งหลังขับถ่าย 2 ซ้อนโต๊ะ (15 กรัม) แล้วปิดฝาฝ้าม เพื่อกันกลิ่นเหม็นและแมลงวัน หลังใช้งานเสร็จ มีสิ่งปฏิกูลเต็มตามต้องการให้มัดปากถุง ให้แน่น เก็บไว้ในที่สูง น้ำไม่ท่วมขัง เพื่อรอให้กรุงเทพมหานครมาขนไปกำจัดต่อไป

2. กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรดำเนินการดังนี้

2.1 ควรมีการเก็บขยะจากครัวเรือน รวมทั้งขยะและวัชพืชในแหล่งน้ำ เพื่อไม่ก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียและการแพร่กระจายของเชื้อโรค นำไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ หากไม่สามารถนำขยะไปกำจัดได้ ควรหาพื้นที่เก็บขยะไว้ชั่วคราว ในพื้นที่ที่ น้ำท่วมไม่ถึง เพื่อป้องกันการกระจัดกระจายของขยะ และควรมีการคัดแยกขยะเปียก/แห้ง ก่อนเก็บรวบรวมและนำไปกำจัดต่อไปหลังน้ำลด

2.2 ในกรณีที่มีน้ำท่วมขังในเขตชุมชน ซึ่งก่อให้เกิดน้ำเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็น ควรทำการเติมอากาศด้วยเครื่องเติมอากาศแบบต่างๆ หรือใบพัดติดเครื่องเรือหางยาว หรือทำให้เกิดการหมุนเวียนของน้ำท่วมขัง ก่อนระบายน้ำออกสู่คูคลองหรือระบบระบายน้ำภายนอกชุมชน

2.3 หลังน้ำลดควรมีการขุดลอกตะกอนตามท่อระบายน้ำและ ระบบรวบรวมน้ำเสีย เพื่อนำไปกำจัด โดยห้ามชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ เพราะจะทำให้น้ำเน่าเสียไหลลงสู่แหล่งน้ำได้อีก

2.4 ควรแจกถุงดำและปูนขาวไปพร้อมกับถุงยังชีพ เพื่อใช้เก็บรวบรวมขยะ สิ่งปฏิกูล ซากสัตว์หรือของเสีย

2.5 ควรกำหนดจุดแขวนขยะให้ประชาชนรับรู้ เช่น เสาไฟฟ้า ต้นไม้ กำแพงหรือรั้ว บ้าน เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บรวบรวมไปกำจัด

3. แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคาร เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน ห้างสรรพสินค้า ตลาด และร้านอาหาร โรงบำบัดน้ำเสียของอุตสาหกรรมและชุมชน สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง และอาคารอื่นที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ควรดำเนินการดังนี้

3.1 กรณีน้ำยังท่วมไม่ถึงควรกำจัดตะกอนและของเสียที่เกิดจากระบบบำบัดน้ำเสีย ให้มีปริมาณเหลือน้อยที่สุด

3.2 ปิดกั้นมิให้ตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย ปนเปื้อน แพร่กระจาย หรือถูกพัดพา มากับกระแสน้ำ

3.3 จัดให้มีการเฝ้าระวังระบบบำบัดน้ำเสียอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจาย ตะกอนหรือน้ำเสีย ลงสู่แหล่งน้ำ ก่อให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสียและส่งกลิ่นเหม็นได้

3.4 ควรแยกขยะติดเชื้อออกจากขยะทั่วไป ภาชนะน้ำยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับขยะติดเชื้อ เก็บไว้ที่ที่น้ำท่วมไม่ถึง และนำไปกำจัดหลังน้ำลดอย่างถูกหลักวิชาการต่อไป

3.5 ไม่ควรทิ้งขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและซากสัตว์ หรือของเสียสู่แหล่งน้ำ เพราะ จะทำให้เกิดการแพร่กระจายของน้ำเสียและเชื้อโรค

การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในสถานการณ์อุทกภัย การจัดการสิ่งปฏิกูล

ก่อนเกิดภัย (Preparation)

1. สืบและขนถ่ายสิ่งปฏิกูลจากอาคารบ้านเรือนในพื้นที่ที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ จากอุทกภัย

2. จัดหาสุขาชั่วคราวและอุปกรณ์หรือวัสดุรองรับสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน

ขณะเกิดภัย (Response)

1. แจกจ่ายสุขาชั่วคราวและอุปกรณ์หรือวัสดุรองรับสิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน

2. เก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูลเพื่อไปกำจัดในพื้นที่ที่เหมาะสม

หลังเกิดภัย (Recovery)

1. ตรวจสอบและประเมินความเสียหายของระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของบ้านเรือน/ชุมชน
2. สนับสนุนการปรับปรุงซ่อมแซมระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลของบ้านเรือน/ชุมชน

การป้องกันภัย (Prevention)

1. กรณีพื้นที่กำจัดสิ่งปฏิกูลมีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ควรพิจารณาหาพื้นที่ที่มีความปลอดภัยจากอุทกภัย

การจัดการขยะมูลฝอย

1.ระบบเก็บรวบรวมและขนขยะมูลฝอย

ก่อนเกิดภัย (Preparation)

- 1.1 จัดหาถุงดำสำหรับครัวเรือนเพื่อรวบรวมขยะมูลฝอย และภาชนะรองรับขยะมูลฝอยตามจุดต่างๆ ให้กับประชาชน เพื่อให้เกิด ความเรียบร้อย และง่ายต่อการเก็บรวบรวมสำหรับรอกการนำไปกำจัดของเจ้าหน้าที่
- 1.2 กำหนดเส้นทางที่จะใช้ในช่วงเกิดสถานการณ์อุทกภัยและความถี่ในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย
- 1.3 จัดหาเรือเพื่อเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยจากบ้านเรือนและที่พักชั่วคราว ในกรณีที่รถไม่สามารถรวบรวมและขนส่งได้

ขณะเกิดภัย (Response)

- 1.1 แจกจ่ายถุงดำสำหรับครัวเรือน และจัดวางภาชนะรองรับขยะมูลฝอยตามจุดที่กำหนดไว้
- 1.2 ดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยตามบ้านเรือนและจุดเก็บโดยใช้เรือ
- 1.3 ให้มีการคัดแยกขยะและเศษอาหารบ้านเรือนที่เสียหายและถูกน้ำพัดพาออกจากขยะมูลฝอยไปที่กำจัดเฉพาะเพื่อนำไปคัดแยก และใช้ประโยชน์ต่อไป
- 1.4 ขนส่งขยะไปยังจุดที่กำหนดไว้หรือกรณีไม่สามารถเข้าใช้ระบบกำจัดได้ให้ขนส่งไปยังพื้นที่ชั่วคราวหรือสถานที่ อปท. ช้างเคียง

หลังเกิดภัย (Recovery)

- 1.1 การประเมินความเสียหายระบบเก็บรวบรวม ได้แก่ จำนวนภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่ชำรุดและสูญหาย และจำนวนรถเก็บขนขยะ มูลฝอยที่ชำรุด

1.2 ประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่จะมาทดแทนและค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซมรถเก็บขนขยะมูลฝอย

การป้องกันภัย (Prevention)

1.1 สำรวจพื้นที่จุดเสี่ยงน้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดจุดรองรับและขนส่งขยะมูลฝอยจากอุทกภัย

1.2 กำหนดพื้นที่ปลอดภัยและสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยรวมทั้งพื้นที่พักหรือกำจัดขยะมูลฝอยชั่วคราว

1.3 จัดทำแผนงานและงบประมาณรองรับการจัดการขยะมูลฝอยระหว่างและหลังน้ำท่วม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง

2.ระบบกำจัดขยะมูลฝอย

ก่อนเกิดภัย (Preparation)

1.1 จัดเตรียมสถานที่พักขยะมูลฝอยชั่วคราวเพื่อรองรับขยะมูลฝอยในช่วงน้ำท่วมซึ่งเนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวระบบการจัดการขยะมูลฝอยที่มีอยู่เดิมอาจไม่สามารถใช้งานได้

1.2 ประสานเตรียมการเพื่อหาสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง กรณีระบบกำจัดขยะมูลฝอยตนเองอาจจะได้รับความเสียหายจากอุทกภัย

1.3 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือสำหรับเตรียมการป้องกันน้ำท่วม กรณีระดับน้ำสูงกว่าที่กำหนด เช่น ดิน กระสอบทราย รถขุด ตัก เรือ และดาข่าย เป็นต้น

ขณะเกิดภัย (Response)

1.1 ป้องกันสถานที่ไม่ให้ถูกน้ำท่วมระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยการเสริมคันดิน คูบน้ำระบายน้ำฝน หากจำเป็นให้มีการป้องกันการแพร่กระจายของขยะมูลฝอยโดยใช้ดาข่ายล้อมรอบบริเวณ

1.2 กรณีที่คาดว่าจะไม่สามารถป้องกันน้ำท่วมระบบกำจัดขยะมูลฝอยได้ ให้เร่งนำดินกลบทับขยะมูลฝอยเดิมก่อนที่น้ำจะเข้าท่วม เพื่อป้องกันขยะมูลฝอยหลุดออกสู่ภายนอก

1.3 หากมีปัญหาในเรื่องน้ำชะขยะมูลฝอยและกลิ่น สามารถใช้น้ำจุลินทรีย์ช่วยบรรเทาปัญหาในเบื้องต้น

1.4 ควรมีเจ้าหน้าที่ควบคุม เฝ้าระวังระบบกำจัดขยะมูลฝอยอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันแก้ไข ปัญหา น้ำท่วมเกินกว่าระดับที่กำหนด

หลังเกิดภัย (Recovery)

- 1.1 สำรวจและประเมินความเสียหายของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องจักรของระบบกำจัดขยะมูลฝอย
- 1.2 จัดทำรายละเอียดและประมาณราคาเพื่อเสนอของบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบ
- 1.3 สนับสนุนงบประมาณในการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบโดยใช้ งบกลาง หรืองบประมาณจากแหล่งอื่น
- 1.4 ดำเนินการฟื้นฟูและซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้สามารถใช้งานได้
- 1.5 ติดตามประเมินผลการปรับปรุงซ่อมแซมระบบกำจัดขยะมูลฝอย

การป้องกันภัย (Prevention)

- 1.1 สำรวจพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อจัดทำคันดินของสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- 1.2 จัดหาสถานที่พักขยะสำรอง ในกรณีไม่สามารถนำขยะ ไปสู่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยได้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

Davenport and Prusak (1998, อ้างถึงในพรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547) ให้ความหมาย ความรู้ หมายถึง ส่วนผสมของกรอบประสบการณ์ คุณค่า สารสนเทศ ที่เป็นสภาพแวดล้อมและกรอบการทำงานสำหรับการประเมิน และรวมกันของประสบการณ์และสารสนเทศใหม่

Hideo Yamazaki (สำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548) ให้ความหมายของ ความรู้ เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยงกับความรู้ อื่น จนเกิดเป็นความ เข้าใจและ นำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช (2548) ได้กล่าวว่า “ความรู้” นั้น มีหลายนัยและหลายมิติ คือ ความรู้

- คือสิ่งที่นำไปใช้จะไม่หมด หรือสึกหรอ แต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามขึ้น
- ความรู้คือสารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติ
- ความรู้เกิดขึ้น ณ จุดที่ต้องการใช้ความรู้ นั้น
- ความรู้เป็นสิ่งที่ขึ้นกับบริบทและกระตุ้นให้เกิดขึ้นโดยความต้องการ

กล่าวโดยสรุป ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำ และเข้าใจ รายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ผสมผสานกับประสบการณ์ ความรอบรู้ในบริบท ทำให้บุคคลสามารถ ตีความหมาย แปลความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ พร้อมจะนำไป ประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจหรือใช้ในการทำงาน

ระดับของความรู้

ความรู้มีอยู่มากมายรอบๆ ตัวเรา และสามารถจัดแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ (มนตรี จุฬาวินทล : 2537)

ระดับแรก ความรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวเรา ซึ่งสามารถรับรู้ได้โดยประสาทสัมผัส มองเห็น ได้ยิน ดมกลิ่น และลิ้มรสได้ เช่น ความร้อน-เย็น ความสว่าง-มืด เสียง ดัง-เบา กลิ่นหอม-เหม็น และ รสเค็ม-หวาน เป็นต้น ความรู้ระดับต้นนี้อาจเรียกว่า ความรู้สีก

ระดับที่สอง ได้แก่ ความรู้ด้านภาษา ซึ่งจะทำได้ทั้งอ่านและเขียนหนังสือได้ ฟังเข้าใจ ฟังวิทยุและดูทีวีรู้เรื่อง ตลอดจนมีภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้สะสมและตกทอดกันมา

ระดับที่สาม ได้แก่ ความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาเล่าเรียน ทำให้คิดเลขเป็น คำนวณดอกเบี้ยได้ ออกแบบอาคารได้ เขียนบทละครได้ ใช้คอมพิวเตอร์เป็น รู้กฎหมายบ้านเมือง รู้จักกฎเกณฑ์ ทางฟิสิกส์ ดาราศาสตร์ เคมี และชีววิทยา วินิจฉัยโรคและรู้วิธีการรักษาโรค เป็นต้น ความรู้วิชาการเหล่านี้ มักจะต้องเรียนรู้จากครู อาจารย์ เอกสาร ตำราทางวิชาการหรือผู้ที่รู้เรื่องนั้น มาก่อน

ระดับที่สี่ ได้แก่ ความรู้ใหม่ เป็นความรู้ที่ไม่เคยมีอยู่ก่อน ได้มาโดยการค้นคว้าวิจัยการ คิดค้นกระบวนการใหม่ และควรจะหาแนวทางในการนำความรู้ใหม่ไปใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดการพัฒนา

Bloom และคณะ ได้ทำการศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้ออกเป็น 6 ระดับ โดยเรียงตามลำดับขั้นความสามารถจากต่ำไปสูง (อ้างในสุภาภรณ์ จันทร์พัฒนะ, 2546) ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่งานใช้ความเข้าใจไป ตีความหมายในเรื่องนั้น ๆ แบ่งออกเป็น ความรู้เกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งเป็นข้อเท็จจริง วิธีดำเนินงาน แนวคิด ทฤษฎี โครงสร้าง และหลักการ

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ได้ ทั้งใน ด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็นการแปลความ การตีความ การขยาย ความ

3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสมมา เช่น แนวคิดทฤษฎีต่างๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวออกเป็นส่วนประกอบย่อยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการหรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการนำเอาเรื่องราว หรือส่วนประกอบย่อยมาเป็นเรื่องราวเดียวกัน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่าขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

พจนานุกรมเว็บสเตอร์ (Webster, 1968, หน้า 1254 อ้างถึงใน สุชาติ ศรีสุวรรณ, 2545, หน้า 15) ได้ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่าเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้อันแท้จริงแต่ตั้งอยู่ที่ใจความคิด และการแสดงความอยากเห็นของแต่ละบุคคล ที่เห็นว่าจะจะเป็นจริงตามที่คิดไว้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520, หน้า 3) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือได้ว่าเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกริยาเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ภายนอก

อุทัย หิรัญโต (2519, หน้า 80-81) ให้ความเห็นว่า ความคิดเห็นของคนเรามีหลายระดับคือ อย่างผิวเผินก็มีอย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นที่ลึกซึ้งและติดต่อไปเป็นเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป ไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นระยะนั้น เรียกว่า opinion เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์และเกิดขึ้นได้ง่าย แต่สลายตัวเร็ว

สรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานในการแสดงความคิดเห็น ทั้งในทางที่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยซึ่งอาจเป็นคำพูดหรือการเขียนก็ได้ และอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้

ทฤษฎีความคิดเห็นและทัศนคติ (Attitude Theory)

“ความคิดเห็น” หรือ “ทัศนคติ” เป็นสิ่งหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเรามาก ซึ่งอาจสังเกตได้จากที่เราจะมีแนวโน้มเอียงตอบสนองต่อสิ่งต่าง ๆ รูปของการประเมินค่าจะ

เห็นได้ว่า “ความชอบ (Likes) หรือความไม่ชอบ (Dislikes)” ของบุคคลก็คือ แนวโน้มเชิงที่เขาสงเกตประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ในแง่บวก (Positive) หรือในแง่ลบ (Negative) นั้นเอง

นักจิตวิทยาสังคม ได้ให้ความหมายทัศนคติไว้แตกต่างกันมากมาย ดังตัวอย่างข้างล่างนี้ Gordon (1935: 810 อ้างถึงใน ศักดา หวังธรรมมั่ง, 2543: 11) ให้คำนิยามไว้ว่า “ทัศนคติ หมายถึงสภาวะความพร้อมทางด้านจิตใจและประสาท ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้มีอิทธิพลโดยตรงที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่จะมีต่อบุคคล วัตถุ และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

สรรพวุฒิ พิพัฒพันธุ์ (2533, หน้า 13 อ้างถึงใน รัชณี พิทักษ์ญาติ, 2546, หน้า 20) ได้สรุปถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น พอสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นเพราะการศึกษาจะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความรู้เรื่องต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น คนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุและมีผล

1.2 ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป เช่น ความเชื่อในการนับถือศาสนา เป็นต้น

1.3 สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่น และต่อสังคม หรือกลุ่มเป็นส่วนรวม

1.4 ประสบการณ์ เป็นสิ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 การอบรมของครอบครัว หมายถึง การที่พ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวสั่งสอนโดยตรง หรือทางอ้อม ให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ กฎเกณฑ์ค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มนั้นได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใด หรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้นและในที่สุดก็มักจะมีความคิดเห็นคล้อยตามไปกับกลุ่มและสังคมนั้นด้วย

2.3 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคล เพราะเป็นสิ่งที่สร้างความคิดทั้งด้านบวกและด้านลบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมเจฏ์ สามารถ (2550) ทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทองอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรีผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ในภาพรวม เห็นด้วยมากต่อการจัดการขยะมูลฝอย โดยด้านการสนับสนุน กิจกรรมกำจัดขยะมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในเรื่องชำระค่าจัดเก็บขยะให้องค์การบริหารส่วนตำบล สม่าเสมอ และการร่วมกิจกรรมรณรงค์กำจัดขยะกับองค์การบริหารส่วนตำบล รองลงมา ด้านทัศนคติของผู้บริหาร ในเรื่องการให้ความสำคัญต่อนโยบายการกำจัดขยะ การดูแลเอาใจใส่ การติดตามผล การทำงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอการดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้านอุปกรณ์ โดยในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีสถานที่ทิ้งขยะสามารถเก็บขยะได้มากขึ้น และรถขยะขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีกลิ่นรบกวน ขณะปฏิบัติงาน สำหรับด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยในเรื่องการรณรงค์กำจัดขยะ การเข้าอบรม และการติดตามวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกำจัดขยะ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศระดับการศึกษาสูงสุด ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง ไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพหลักรายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลพานทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารยา มะเชื้อเทศ (2550) ทำการศึกษารับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน : ศึกษากรณีเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร การรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะ ของประชาชนในเขตลาดกระบัง ได้แก่ การลดขยะมูลฝอย การแยกขยะมูลฝอย การจัดการขยะรีไซเคิล และการเข้าร่วมกิจกรรม ผลการศึกษาพบว่า มีการรับรู้ในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมในการจัดการขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ในการจัดการขยะแตกต่างกัน และควรมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมในเรื่องของการแยกเศษอาหารทิ้งโดยไม่รวมกับขยะประเภทอื่น ควรเพิ่มเติมในด้านของกิจกรรมในการจัดการขยะ การฝึกอบรมในการจัดการขยะ การประชุมเกี่ยวกับการลดขยะแยกขยะและการจัดการขยะรีไซเคิลของสำนักงานเขต นอกจากนี้ยังควรเตรียมพร้อมในการแยกขยะ 3 ถัง เพื่อให้ประชาชนสามารถแยกขยะทิ้งได้ตามประเภทของขยะ

กนกรัตน์ นาวิการ, พรทิพย์ หนักแน่น, สุวิทย์ จิตรภักดี และอนันต์ ปัญญาศิริ (2552) ทำการศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่เกาะลิบง จังหวัดตรัง

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติ และความตระหนักอยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมในการคัดแยกขยะก่อนทิ้งร้อยละ 62.00 ส่วนใหญ่กำจัดขยะโดย ขยะทั่วไปนำไปเผาร้อยละ 37.75 ขยะรีไซเคิลนำไปทิ้งร้อยละ 35.10 ขยะอินทรีย์นำไปทิ้งร้อยละ 42.75 ขยะอันตรายส่วนใหญ่มีน้อยจึงกำจัดด้วยวิธีการฝังกลบ ส่วนความคิดเห็นในเรื่องการจัดการปัญหาขยะอย่างยั่งยืนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ทุกคนในชุมชนควรให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา อีกทั้งควรจัดตั้งกลุ่มในการจัดการขยะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าหน่วยงานท้องถิ่นควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้ สนับสนุน โครงการต่างๆ เช่น โรงปุ๋ยหมักขยะอินทรีย์ จัดตั้งธนาคารขยะ จัดวางถังขยะให้เพียงพอ และกำจัดขยะอย่างถูกวิธี ส่วนศักยภาพและรูปแบบการจัดการขยะชุมชนพบว่า ชุมชนมีศักยภาพในการจัดการขยะชุมชนได้ โดยสามารถให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะในครัวเรือนร้อยละ 86.50 รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังให้ความร่วมมือในการจัดตั้งธนาคารขยะ และโรงปุ๋ยหมักขยะอินทรีย์ร้อยละ 78.00 และ 83.50 ตามลำดับ

ธนกฤต บวกขุนทด (2553) ทำการศึกษารูปแบบการจัดการการจัดเก็บขยะชุมชนกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองพัฒนา อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการทิ้งขยะไม่ถูกวิธีนั้นมาจากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการจัดการการเก็บขยะมูลฝอย และการคัดแยกการทิ้งขยะให้ถูกวิธี และขาดการประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน จากการสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องของพฤติกรรมกรทิ้งขยะในชุมชนนั้น กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเมืองพัฒนา ได้ประสานงานให้ทางสาธารณสุขหรือสถานีอนามัยในเขตตำบลโนนเมืองพัฒนามาให้ความรู้กับประชาชนในชุมชน และแนะนำรูปแบบการจัดการการเก็บขยะมูลฝอยรวมถึงการคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้งานได้ อีก หรือนำมาขายให้กับพ่อค้าคนกลางเพื่อหารายได้มาเสริมให้กับครัวเรือนได้อีกทางหนึ่ง และการทิ้งขยะของคนในชุมชนจะได้ถูกสุขลักษณะทำให้ไม่เกิดโรคระบาด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในช่วงภาวะน้ำท่วมเป็นศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) วิธีการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.1.2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95 % ความผิดพลาดไม่เกิน 5 % (w.g.cochran,1977 อ้างถึงในกัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ซึ่งใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{Z^2 pq}{e^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

Z แทน ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากตารางการแจกแจงแบบปกติ

ระดับนัยสำคัญ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่า Z มีค่าเท่ากับ 1.96

p แทน ระดับความน่าจะเป็นของประชากร

q แทน 1-p

e แทนค่าคลาดเคลื่อนมากที่สุดที่ยอมรับได้

กรณีที่ไม่ทราบค่า p แต่เนื่องจาก pq จะมีค่าสูงสุดเมื่อ $p = 0.5$

ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ดังนั้น $Z = 1.96$ และ $e = 0.05$

$$\text{แทนค่า } n = \frac{(1.96)^2(0.5)(1-0.5)}{(0.05)^2}$$

$$= 385 \quad \text{ตัวอย่าง}$$

ดังนั้นที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 คณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้จำนวน 400 ตัวอย่าง

3.1.2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เขตการปกครองในกรุงเทพมหานครมีจำนวนทั้งสิ้น 50 เขต โดยแบ่งกลุ่มตามระบบการบริหารและการปกครองของกรุงเทพมหานคร ออกเป็น 6 กลุ่มเขตการปกครอง ได้แก่ กลุ่มกรุงเทพกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงธนใต้และกลุ่มกรุงธนเหนือ (กรุงเทพมหานคร, 2555 : <http://www.bangkok.go.th>) แต่มีจำนวน 4 กลุ่มเขตที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วม ดังนั้นจึงอาศัยวิธีจับฉลากเลือกเขตกลุ่มตัวอย่างจาก 4 กลุ่มเขตที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งแต่ละกลุ่มเขตการปกครองที่ได้รับผลกระทบจากภาวะน้ำท่วมมีจำนวนและรายชื่อเขตการปกครอง ดังนี้

1. กลุ่มกรุงเทพเหนือ จำนวน 7 เขต ประกอบด้วย เขตจตุจักร เขตบางซื่อ เขตลาดพร้าว เขตหลักสี่ เขตดอนเมือง เขตสายไหม และเขตบางเขน

2. กลุ่มกรุงเทพตะวันออก จำนวน 8 เขต ประกอบด้วย เขตบางกะปิ เขตสะพานสูง เขตบึงกุ่ม เขตคันนายาว เขตลาดกระบัง เขตมีนบุรี เขตหนองจอก และเขตคลองสามวา

3. กลุ่มกรุงธนเหนือ จำนวน 8 เขต ประกอบด้วย เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตจอมทอง เขตบางกอกใหญ่ เขตบางกอกน้อย เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา

4. กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 7 เขต ประกอบด้วย เขตภาษีเจริญ เขตบางแค เขตหนองแขม เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตราษฎร์บูรณะ และเขตทุ่งครุ

การจับฉลากเลือกพื้นที่เขตจำนวน 2 เขตเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มการปกครองในแต่ละกลุ่ม มีเขตที่ได้รับการเลือกเป็นตัวแทน 8 เขต ดังนี้

ตารางที่ 1 การเลือกเขตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มการปกครอง	เขต
กลุ่มกรุงเทพเหนือ	เขตหลักสี่ เขตบางเขน
กลุ่มกรุงเทพตะวันออก	เขตคลองสามวา เขตมีนบุรี
กลุ่มกรุงธนใต้	เขตหนองแขม เขตบางแค
กลุ่มกรุงธนเหนือ	เขตตลิ่งชัน เขตทวีวัฒนา

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตที่สุ่มตัวอย่างได้จากขั้นที่ 1 จำนวน 8 เขต รวม 400 ตัวอย่าง

$$\begin{aligned}
 \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขต} &= \frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนเขตการปกครองที่ถูกเลือก}} \\
 &= \frac{400}{8} \\
 &= 50
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละเขตการปกครองที่ถูกเลือก คือ เขตการปกครองละ 50 คน ดังนี้

ตารางที่ 2 ขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
เขตหลักสี่	50
เขตบางเขน	50
เขตหนองแขม	50
เขตบางแค	50
เขตคลองสาน	50
เขตทวีวัฒนา	50
เขตคลองสามวา	50
เขตมีนบุรี	50
รวมทั้งสิ้น	400

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้ นำไปเก็บข้อมูลจากผู้ที่มิอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ความรู้ ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย ความคิดเห็นและทัศนคติ เพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหา ให้มีความชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากยิ่งขึ้น

3.2.1.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยประยุกต์เนื้อหาที่ได้จากการศึกษาเครื่องมือ แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่รวบรวมได้

3.2.1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและดำเนินการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงนำไปตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ความตรงของเนื้อหาและตรวจสอบความเชื่อถือได้

3.2.1.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบมาทำการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง จำนวนทั้งหมด 7 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะที่อยู่อาศัย และประเภทชุมชน

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจกับการจัดการขยะมูลฝอย เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวนทั้งหมด 12 ข้อ มีเกณฑ์การพิจารณา 2 ระดับ คือ ใช่ และไม่ใช่

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม และวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด มีระดับความคิดเห็นให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวนคำถามในแต่ละช่วง 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ กำหนดการวัดแบบ likert scale มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยใช้เกณฑ์ประเมินดังนี้

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3.2.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.3.1 การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (content validity)

คณะผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรม ศึกษา ค้นคว้าจากงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ และดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ ถูกต้องมากที่สุด

3.2.3.2 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม

โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับ กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 ในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจกับการ จัดการขยะมูลฝอย ผลความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.62 ในส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการ จัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคตคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient of Alpha) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2548) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 จากนั้นทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาคมีค่าแปรผล (Sekaran, 2003 อ้างถึงในกัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ดังนี้

น้อยกว่า 0.6 ถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นที่ต่ำ

0.6 – 0.8 ถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้

มากกว่า 0.8 ถือว่า มีค่าความเชื่อมั่นที่ดี

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและทัศนคติของ ประชาชนเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในช่วงภาวน้ำท่วม และความรู้ ความ เข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยในช่วงภาวน้ำท่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของ การศึกษาซึ่งคณะผู้ศึกษาได้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้น จากกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดจำนวน 400 ตัวอย่าง ใน 8 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร แต่เพื่อความครอบคลุม ของข้อมูล จึงเก็บแบบสอบถามจำนวน 500 ชุด

3.3.1.1 คณะผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจและซักซ้อมเกี่ยวกับขอบเขต วัตถุประสงค์ ของการศึกษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จนเข้าใจทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี

3.3.1.2 คณะผู้ศึกษาและผู้ช่วยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวในระหว่างวันที่ 23 - 24 มีนาคม 2555

3.3.1.3 นำแบบสอบถามทั้งหมดที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 460 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92

3.3.2 ข้อมูลทฤษฎี ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ ของรัฐและเอกชน และจากเว็บไซต์เพื่อนำมาเป็นแนวทางการศึกษาปัญหา และนำข้อมูลที่ได้ออกไปเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษานำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทที่อยู่อาศัยและประเภทชุมชนวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สำหรับการวัดความรู้ ความเข้าใจของการจัดการขยะมูลฝอย จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน

ถูก ให้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ผิด ให้คะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

ในการแปลผลความหมายของคะแนน คณะผู้ศึกษามีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 0-4 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำ

ช่วงคะแนน 5-8 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 9-12 หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร ตามวิธีการประมาณค่าของ likert scale 5 ระดับ จาก

แบบสอบถามตอนที่ 3 นั้น นำค่าที่ได้มาหาค่าคะแนนเฉลี่ย แล้วนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนแต่ละระดับที่กำหนดความสำคัญของปัจจัย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงระดับคะแนนเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

ตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว จะได้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21–5.00	มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับมากที่สุด
3.41–4.20	มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับมาก
2.61–3.40	มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง
1.81–2.60	มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับน้อย
1.00–1.80	มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วม
ในอนาคตของกรุงเทพมหานคร โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของ กรุงเทพมหานครในช่วงภาวะน้ำท่วม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร นำเสนอผลการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษา เป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม และวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

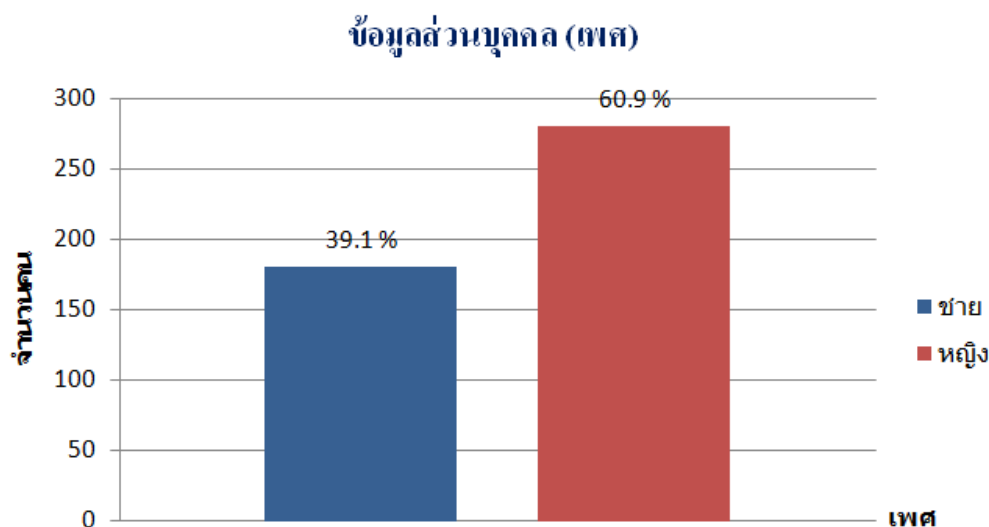
ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละข้อมูลส่วนบุคคล (n=460)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	180	39.10
หญิง	280	60.90
อายุ		
18-25 ปี	45	9.80
26-35 ปี	97	21.10
36-45 ปี	146	31.70
46-60 ปี	149	32.40
60 ปีขึ้นไป	23	5.00
อายุเฉลี่ย (\bar{X}) 42.22 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) 11.48		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	48	10.40
มัธยมศึกษา	96	20.90
ปวช./ปวส.	98	21.30
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	176	38.30
สูงกว่าปริญญาตรี	42	9.20
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	21	4.60
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	187	40.70
บริษัทเอกชน	46	10.00
รับจ้าง	85	18.50
แม่บ้าน	40	8.70
ธุรกิจส่วนตัว	51	11.10
อื่น ๆ	30	6.50

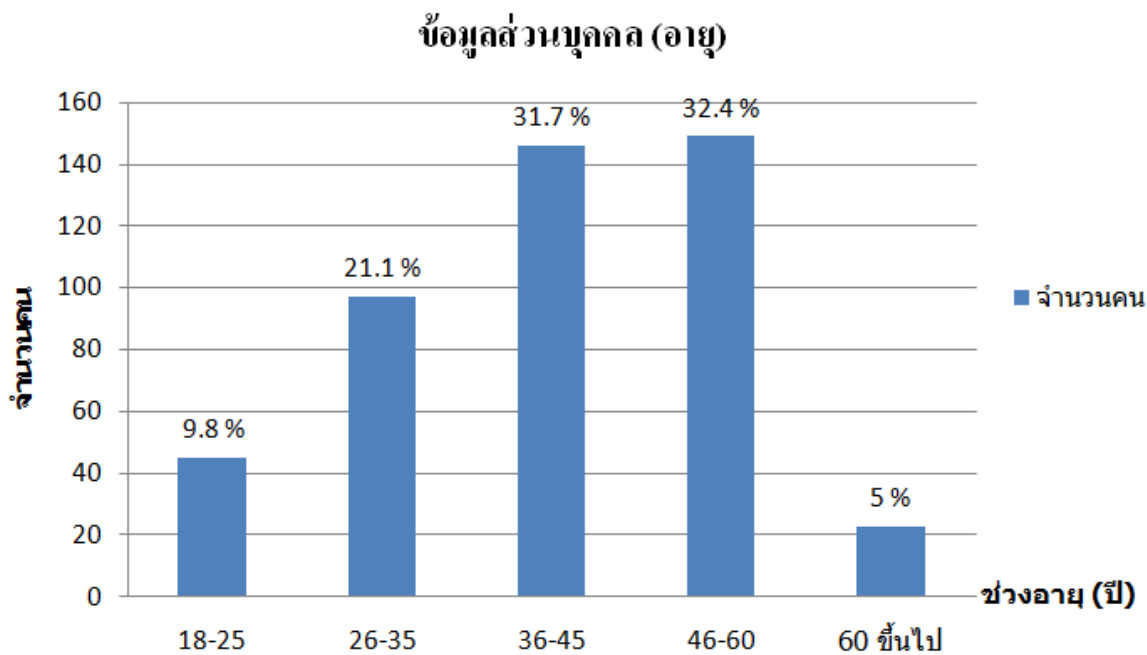
ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละข้อมูลส่วนบุคคล (ต่อ) (n=460)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	209	46.80
15,001-25,000 บาท	112	25.10
25,001-35,000 บาท	61	13.60
35,001-45,000 บาท	30	6.70
45,000 บาทขึ้นไป	35	7.80
ไม่ตอบ	13	2.80
ประเภทที่อยู่อาศัย		
บ้านเดี่ยว	223	48.50
บ้านแฝด	11	2.40
ทาวน์เฮ้าส์	104	22.60
อาคารพาณิชย์	29	6.30
คอนโดมิเนียม/อาคารชุด	40	8.70
อื่นๆ	43	11.50
ไม่ตอบ	5	1.10
ประเภทชุมชน		
เคหะชุมชน	65	14.10
หมู่บ้านจัดสรร	194	42.20
ชานเมือง	92	20.00
แออัด	22	4.80
เมือง	59	12.80
อื่นๆ	28	6.10
ไม่ตอบ	7	1.50

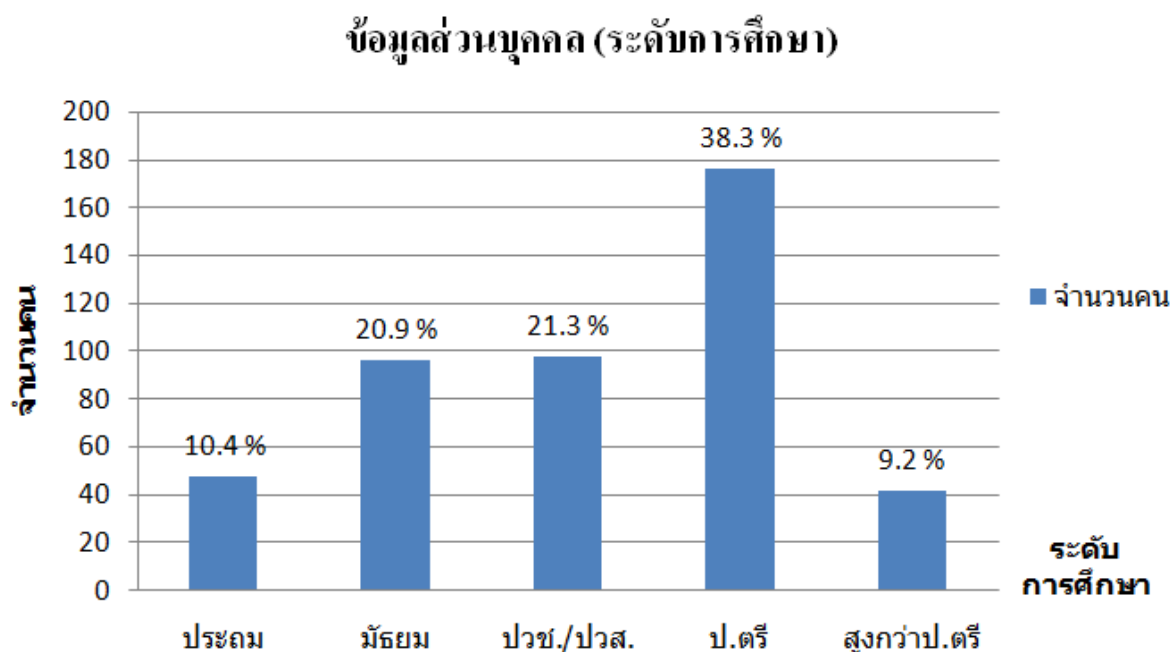
จากตารางที่ 3 และแผนภูมิที่ 1-7 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.90 เพศชายร้อยละ 39.10 และมีช่วงอายุ ระหว่าง 46-60 ปี ร้อยละ 32.40 รองลงไปมีอายุ ระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 31.70 และน้อยที่สุดมีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 5.00 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 38.30 รองลงไปมีการศึกษาระดับปวช./ปวส. ร้อยละ 21.30 และน้อยที่สุดมีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 9.20 อาชีพส่วนใหญ่รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 40.70 รองลงไปมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.50 และน้อยที่สุดเป็นนักเรียน/ นักศึกษาร้อยละ 4.60 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 46.80 รองลงไปมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-25,000 บาท ร้อยละ 25.10 และน้อยที่สุดมีรายได้ ระหว่าง 35,001-45,000 บาท ร้อยละ 6.70 ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ เป็นบ้านเดี่ยว ร้อยละ 48.50 รองลงไปอาศัยอยู่ทาวน์เฮ้าส์ ร้อยละ 22.60 และน้อยที่สุด อาศัยอยู่บ้านแฝด ร้อยละ 2.40 ส่วนประเภท ชุมชน พบว่าอาศัยอยู่ชุมชนหมู่บ้านจัดสรรมากที่สุด ร้อยละ 42.20 รองลงไปอาศัยอยู่ในชุมชน ชานเมือง ร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุด อาศัยอยู่ชุมชนแออัด ร้อยละ 4.80

แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ

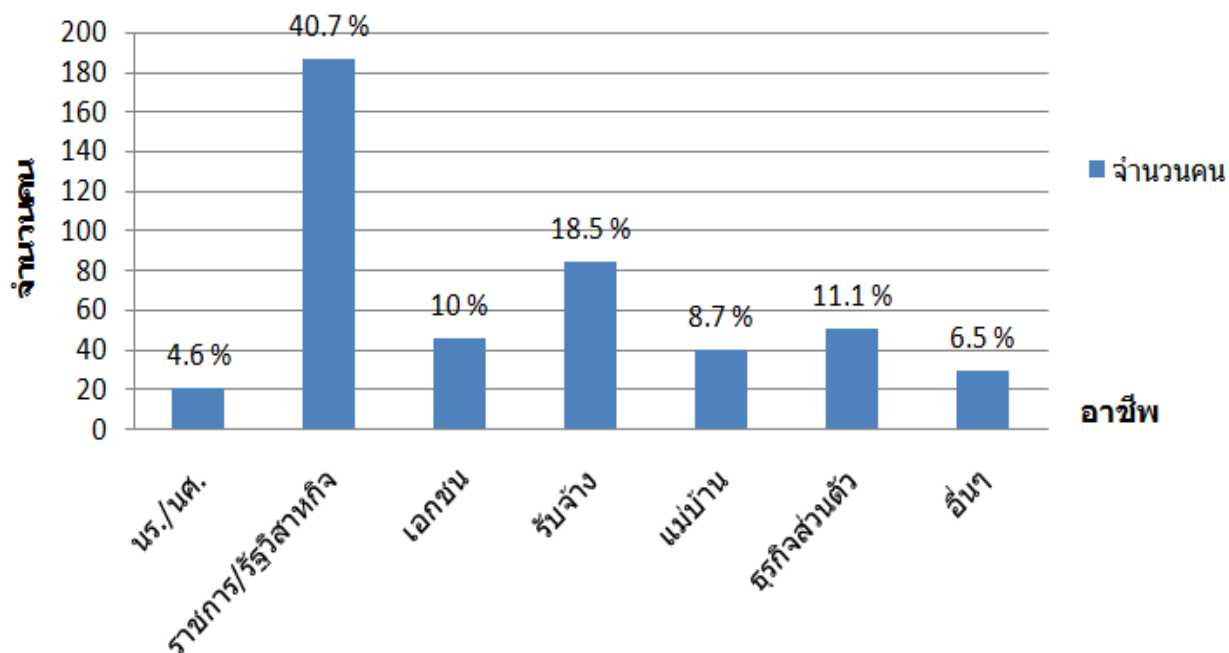

แผนภูมิที่ 2 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามกลุ่มอายุ

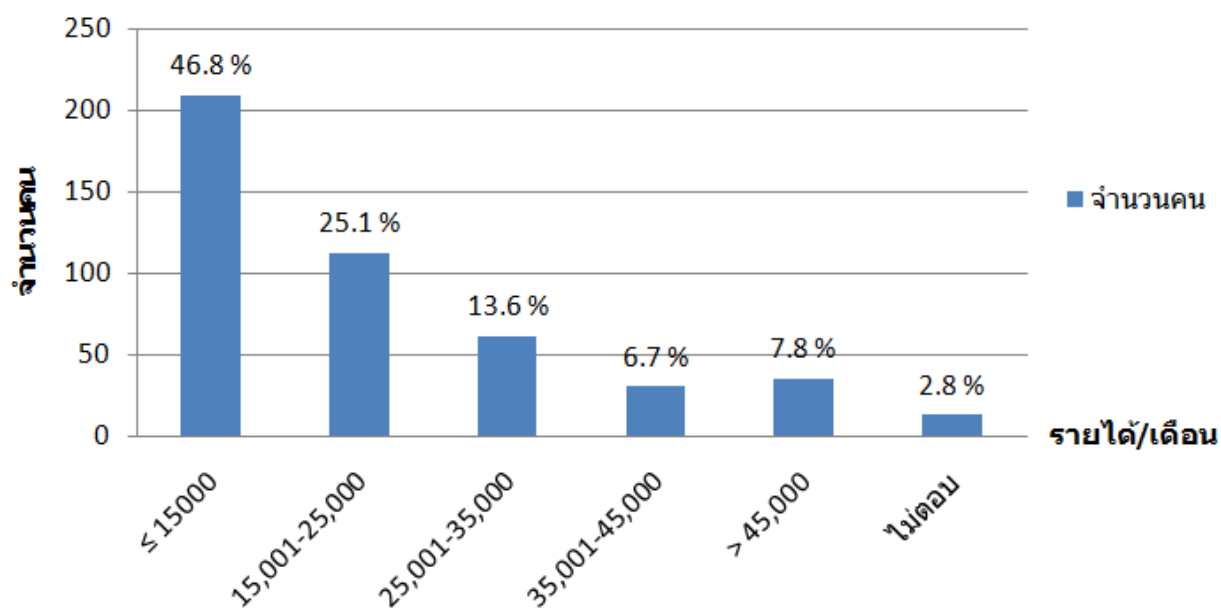
แผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล (อาชีพ)

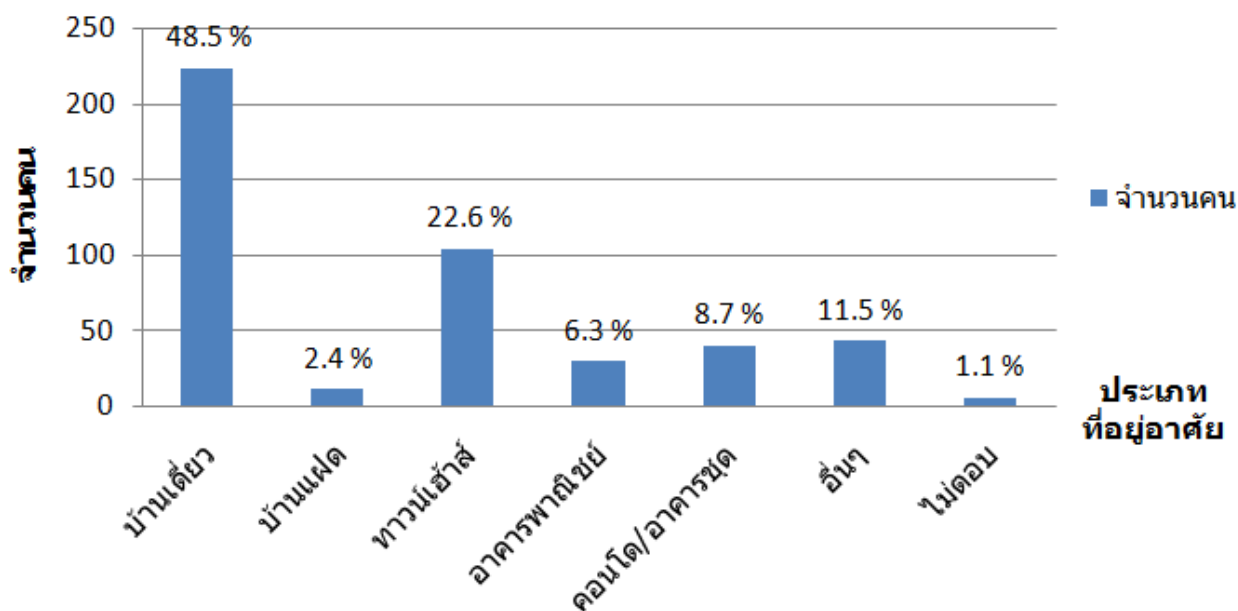
แผนภูมิที่ 4 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอาชีพ

ข้อมูลส่วนบุคคล (รายได้)

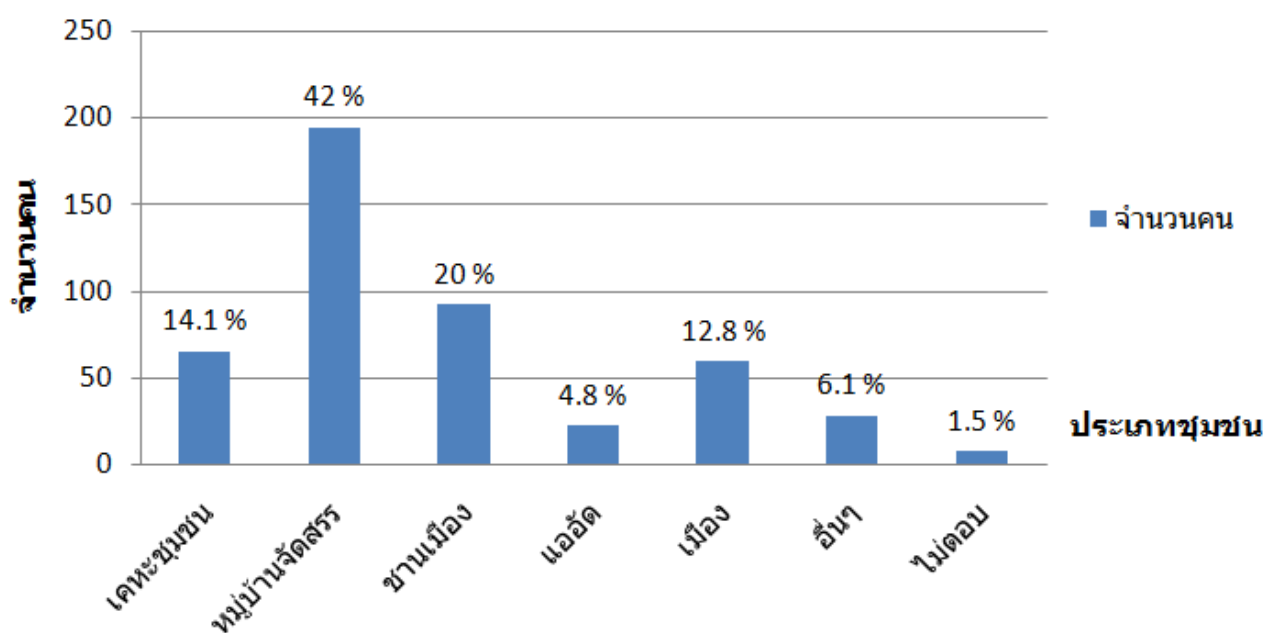
แผนภูมิที่ 5 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อมูลส่วนบุคคล (ประเภทที่อยู่อาศัย)

แผนภูมิที่ 6 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประเภทที่อยู่อาศัย

ข้อมูลส่วนบุคคล (ประเภทชุมชน)

แผนภูมิที่ 7 แสดงร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประเภทชุมชน

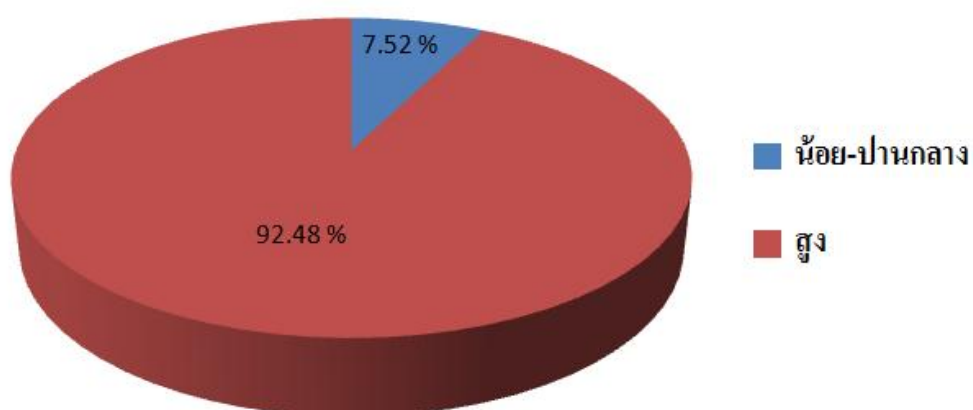
ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร (n=439)

ระดับความรู้ ความเข้าใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อย ปานกลาง (0-8 คะแนน)	33	7.52
สูง (9-12 คะแนน)	406	92.48
รวม	439	100.00
คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ (\bar{X}) 10 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) 1.02		

จากตารางที่ 4 และแผนภูมิที่ 8 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 92.48 และมีระดับความรู้ น้อยถึงปานกลาง ร้อยละ 7.52 คะแนนเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร 10 คะแนน

ระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

แผนภูมิที่ 8 แสดงร้อยละของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย
กรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน
ต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม จำแนกตามรายข้อและโดยรวม (n =460)

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
1. ต้องการให้กทม. รณรงค์ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะประเภทขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะมีพิษ	240 (52.40)	168 (36.70)	44 (9.60)	6 (1.30)	0 (0.00)	4.40 (0.72)	มากที่สุด
2. ต้องการให้กทม. รณรงค์ให้ประชาชนเลือกวัสดุเครื่องใช้ในบ้านที่ทนความชื้น และเกิดความเสียหายจากน้ำท่วม	165 (35.90)	178 (38.70)	94 (20.40)	20 (4.30)	3 (0.70)	4.05 (0.89)	มาก
3. ต้องการให้กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเก็บสิ่งของไว้ในที่สูง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย	224 (48.00)	162 (35.30)	62 (13.50)	10 (2.20)	1 (0.20)	4.30 (0.80)	มากที่สุด
4. ต้องการให้กทม. จัดเก็บขยะตามเวลาที่กำหนด เพื่อมิให้มีขยะตกค้าง	329 (71.70)	108 (23.50)	18 (3.90)	3 (0.70)	1 (0.20)	4.66 (0.61)	มากที่สุด
5. ต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน	117 (25.50)	159 (34.60)	114 (24.80)	37 (8.10)	32 (7.00)	3.64 (0.99)	มาก
6. ต้องการให้ประชาชนจัดเตรียมถุงขยะและถุงใส่สิ่งปฏิกูลไว้ล่วงหน้า	167 (36.40)	218 (47.50)	67 (14.60)	3 (0.70)	9 (0.90)	4.18 (0.76)	มาก

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
7.ต้องการให้ประชาชน จัดเก็บวัตถุอันตราย และ สารเคมีไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย	282 (61.60)	148 (32.30)	18 (3.90)	7 (1.50)	3 (0.70)	4.53 (0.71)	มากที่สุด
8.ต้องการให้ประชาชนลด ปริมาณการใช้วัสดุที่เป็นขยะ เช่น โฟม ถุงพลาสติก ฯลฯ	279 (60.80)	140 (30.50)	34 (7.40)	4 (0.90)	2 (0.40)	4.50 (0.71)	มากที่สุด
9.ต้องการให้ประชาชน จัดเก็บสิ่งของเหลือใช้ บริเวณบ้านพักอาศัย ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย	229 (49.90)	178 (38.80)	46 (10.00)	5 (1.10)	1 (0.20)	4.37 (0.73)	มากที่สุด
10.ต้องการให้ประชาชน ทิ้งขยะและสิ่งของเหลือใช้ ตามวันและเวลาที่ กทม. กำหนด	239 (52.10)	166 (36.20)	48 (10.50)	3 (0.70)	3 (0.70)	4.38 (0.75)	มากที่สุด
รวม	227 (49.24)	163 (35.36)	55 (11.93)	10 (2.17)	6 (1.30)	4.30 (0.47)	มากที่สุด

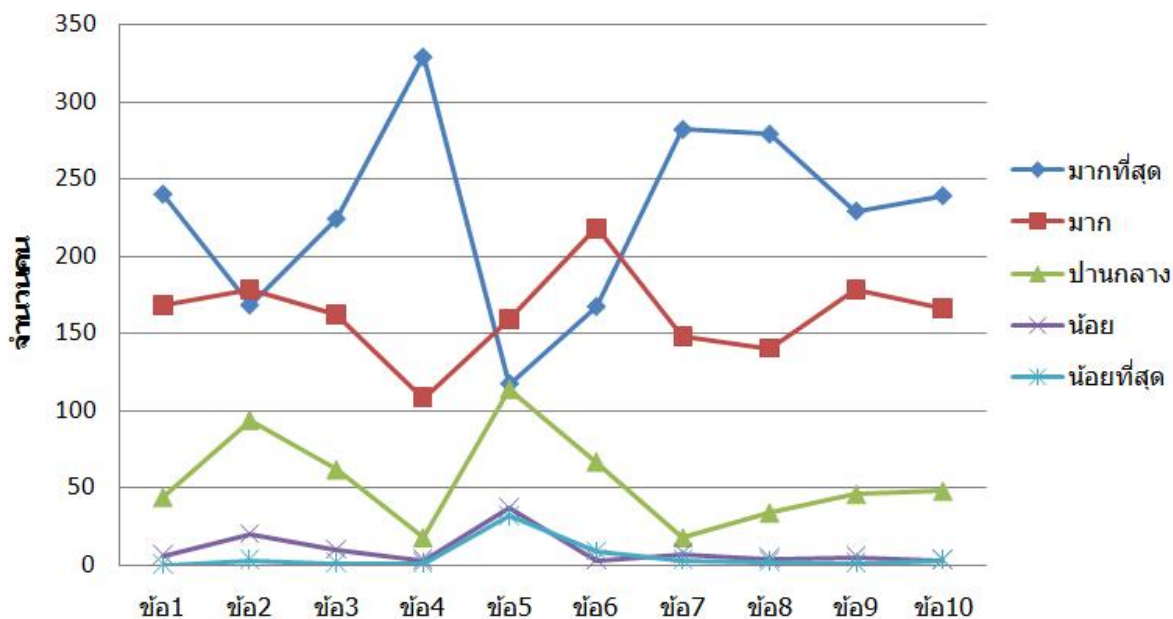
จากตารางที่ 5 และแผนภูมิที่ 9 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม แบบอันตรภาค (Interval) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วย เรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บขยะตามเวลาที่กำหนด เพื่อมิให้มีขยะตกค้าง ($\bar{X} = 4.66$) รองลงไป คือ เรื่องความต้องการให้ประชาชนจัดเก็บวัตถุอันตราย และสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย ($\bar{X} = 4.53$) และน้อยที่สุด ในเรื่องความต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน ($\bar{X} = 3.64$)

ในขณะเดียวกัน เมื่อจำแนกความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม เป็นแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วมในภาพรวม

ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 49.24 ระดับมาก ร้อยละ 35.36 ระดับปานกลาง ร้อยละ 11.93 ระดับน้อย ร้อยละ 2.17 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.47

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย เรื่องความต้องการให้กทม.จัดเก็บขยะตามเวลาที่กำหนดเพื่อมิให้มีขยะตกค้าง โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 71.70 ระดับมาก ร้อยละ 23.50 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.90 ระดับน้อย ร้อยละ 0.70 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.61 รองลงไปคือเรื่องความต้องการให้ประชาชนจัดเก็บวัตถุอันตราย และสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 61.60 ระดับมาก ร้อยละ 32.30 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.90 ระดับน้อย ร้อยละ 1.50 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.70 และมีประชาชนเห็นด้วยน้อยที่สุด เรื่องความต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 25.50 ระดับมาก ร้อยละ 34.60 ระดับปานกลาง ร้อยละ 24.80 ระดับน้อย ร้อยละ 8.10 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.00

ความถี่เห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย (ก่อนเกิดน้ำท่วม)

แผนภูมิที่ 9 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน
ต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมจำแนกตามรายข้อและโดยรวม (n=460)

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
1. ต้องการให้กทม. มีการ รณรงค์การจัดการขยะใน ชุมชน ได้แก่ ลดการเกิดขยะ การนำมาใช้ซ้ำ และการคัด แยกขยะและของเสีย และ การทิ้งขยะที่ถูกต้องวิธี	261 (57.20)	159 (34.90)	32 (7.00)	4 (0.90)	0 (0.00)	4.48 (0.67)	มากที่สุด
2. ต้องการให้กทม. มี มาตรการในการคัดแยกขยะ พิษ และการกำจัดอย่างถูกต้องวิธี	305 (66.40)	139 (30.30)	15 (3.30)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.63 (0.55)	มากที่สุด
3. ต้องการให้กทม. ประกาศ ให้ประชาชนรับทราบถึง เวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บ ขนขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้ มีขยะตกค้าง	307 (67.20)	134 (29.30)	15 (3.30)	0 (0.00)	1 (0.20)	4.63 (0.57)	มากที่สุด
4. ต้องการให้กทม. ประสาน กับหน่วยงาน องค์กรการ กุศลต่างๆที่ไปบริจาคอาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะ กลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด	224 (49.10)	176 (38.60)	47 (10.30)	6 (1.30)	3 (0.70)	4.34 (0.77)	มากที่สุด
5. ต้องการให้กทม. เพิ่ม พาหนะ และเจ้าหน้าที่เก็บ ขนขยะในช่วงน้ำท่วมได้ เพียงพอ เพื่อให้บริการได้ อย่างทั่วถึง	304 (66.20)	129 (28.10)	21 (4.60)	5 (1.10)	0 (0.00)	4.59 (0.63)	มากที่สุด

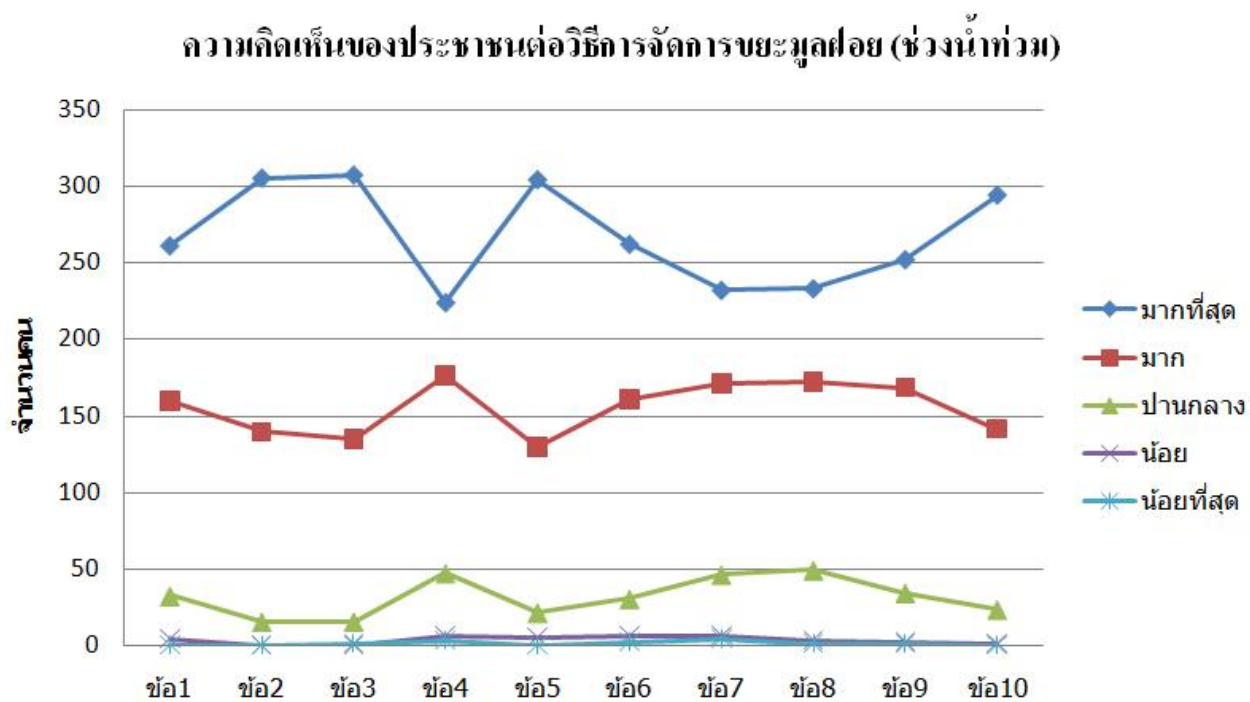
วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
6. ต้องการให้ประชาชน ร่วมมือในการเลือกใช้/ซื้อ สินค้าที่ก่อให้เกิดปริมาณ ขยะน้อย และลดการใช้บรรจุ ภัณฑ์ทุกประเภท เช่น ถุงพลาสติก โฟม	262 (57.00)	160 (34.80)	30 (6.50)	6 (1.30)	2 (0.40)	4.47 (0.72)	มากที่สุด
7. ต้องการให้ประชาชนนำ ขยะมาแขวนไว้ในที่ เหมาะสม เพื่อให้เจ้าหน้าที่ เข้าไปเก็บขนขยะได้สะดวก	232 (50.50)	171 (37.30)	46 (10.00)	6 (1.30)	4 (0.90)	4.35 (0.78)	มากที่สุด
8. ต้องการให้ประชาชน ดำเนินการคัดแยกขยะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะอันตราย	233 (50.90)	172 (37.60)	49 (10.70)	3 (0.70)	1 (0.20)	4.38 (0.72)	มากที่สุด
9. ต้องการให้ศูนย์อพยพมี มาตรการการจัดการขยะ ได้แก่ การลดปริมาณขยะ การนำมาใช้ซ้ำ การคัดแยก ขยะอย่างถูกต้องเหมาะสม	252 (55.10)	168 (36.80)	34 (7.40)	2 (0.40)	1 (0.20)	4.46 (0.67)	มากที่สุด
10. ต้องการให้ศูนย์อพยพมี มาตรการ การจัดเก็บขยะ อย่างถูกต้องตามหลัก สุขาภิบาล เพื่อป้องกันการ เกิดโรคระบาด	294 (64.10)	141 (30.70)	23 (5.00)	1 (0.20)	0 (0.00)	4.59 (0.59)	มากที่สุด
รวม	267 (58.42)	155 (33.92)	31 (6.78)	3 (0.66)	1 (0.22)	4.50 (0.45)	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 และแผนภูมิที่ 10 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม แบบอันตรภาค (Interval) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในเรื่องต้องการให้กทม. มีมาตรการในการคัดแยกขยะพิษ และการกำจัดอย่างถูกวิธี ซึ่งเท่ากับ ต้องการให้กทม. ประกาศให้ประชาชนรับทราบถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง ($\bar{X} = 4.63$) รองลงไปในเรื่อง ต้องการให้กทม. เพิ่มพาดู และเจ้าหน้าที่เก็บขยะในช่วงน้ำท่วมได้เพียงพอ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง ซึ่งเท่ากับ ต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการ การจัดเก็บขยะ อย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด ($\bar{X} = 4.59$) และน้อยที่สุด ในเรื่องต้องการให้กทม. ประสานกับหน่วยงาน องค์กรการกุศลต่างๆที่ไปบริจาคอาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะกลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด ($\bar{X} = 4.34$)

ในขณะเดียวกัน เมื่อจำแนกความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม เป็นแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมในภาพรวมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 58.42 ระดับมาก ร้อยละ 33.92 ระดับปานกลาง ร้อยละ 6.78 ระดับน้อย ร้อยละ 0.22 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.45

เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วย เรื่องความต้องการให้กทม. มีมาตรการในการคัดแยกขยะพิษ และการกำจัดอย่างถูกวิธี โดยมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 66.40 ระดับมาก ร้อยละ 30.30 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.30 ซึ่งเท่ากับ เรื่องความต้องการให้กทม. ประกาศให้ประชาชนรับทราบถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง ซึ่งมีระดับความเห็นระดับมากที่สุด ร้อยละ 67.20 ระดับมาก ร้อยละ 29.30 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.30 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.20 รองลงไป คือเรื่องความต้องการให้กทม. เพิ่มพาดู และเจ้าหน้าที่เก็บขยะในช่วงน้ำท่วมได้เพียงพอ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง โดยมีระดับความเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 66.20 ระดับมาก ร้อยละ 28.10 ระดับปานกลาง ร้อยละ 4.60 และระดับน้อย ร้อยละ 1.10 ซึ่งเท่ากับ ความต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการ การจัดเก็บขยะ อย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 64.10 ระดับมาก ร้อยละ 30.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 5.00 และระดับน้อย ร้อยละ 0.20 และประชาชนมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด เรื่องความต้องการให้กทม. ประสานกับหน่วยงาน องค์กรการกุศลต่างๆที่ไปบริจาค

อาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะกลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 49.10 ระดับมาก ร้อยละ 38.60 ระดับปานกลาง ร้อยละ 10.30 ระดับน้อย ร้อยละ 1.30 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.00

แผนภูมิที่ 10 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน
ต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วมจำแนกตามรายชื่อและโดยรวม (n=460)

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
1. ต้องการให้กทม.จัดเก็บ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ป้องกันน้ำท่วม เช่น อุปกรณ์ ในการทำคันกันน้ำ กระสอบ ทรายขนาดใหญ่ (Big bag) สะพานไม้ เป็นต้น	274 (60.00)	144 (31.50)	35 (7.70)	4 (0.90)	0 (0.00)	4.51 (0.68)	มากที่สุด
2. ต้องการให้กทม. ควรเพิ่ม จุดพักขยะและกำหนดเวลา เก็บขนขยะให้ชัดเจน	293 (63.70)	145 (31.50)	22 (4.89)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.59 (0.58)	มากที่สุด
3. ต้องการให้กทม. จ้าง เอกชนร่วมเก็บขนและกำจัด ขยะตามหลักสุขาภิบาล	218 (47.50)	166 (36.20)	65 (14.20)	7 (1.50)	3 (0.70)	4.28 (0.81)	มากที่สุด
4. ต้องการให้ กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ร่วมกิจกรรม วันทำความสะอาด สะอาดใหญ่ในพื้นที่ประสบ ภัยน้ำท่วม	240 (52.20)	184 (40.00)	32 (7.00)	3 (0.70)	1 (0.20)	4.43 (0.67)	มากที่สุด
5. ต้องการให้กทม. นำ เทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เต้าเผา ขยะเคลื่อนที่ปลอดมลพิษ (Mobile Burner) ช่วยกำจัด ขยะที่จุดกำเนิด เพื่อลดภาระ ในการเก็บขนขยะ	238 (51.70)	156 (33.90)	53 (11.50)	11 (2.40)	2 (0.40)	4.34 (0.81)	มากที่สุด
6. ต้องการให้กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน						4.47 (0.72)	มากที่สุด

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
แยกประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง ฯลฯ เพื่อสะดวกในการเก็บขนขยะ	266 (57.80)	155 (33.70)	33 (7.20)	3 (0.70)	3 (0.70)		
7. ต้องการให้กทม. จัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสบภัยน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะในพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วม	272 (59.30)	165 (35.90)	21 (4.60)	1 (0.20)	0 (0.00)	4.54 (0.59)	มากที่สุด
8. ต้องการให้กทม. จัดอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสบภัย น้ำท่วม	213 (46.40)	177 (38.60)	55 (12.00)	11 (2.40)	3 (0.70)	4.28 (0.82)	มากที่สุด
9. ต้องการให้กทม. จัดหาพื้นที่รองรับขยะ โดยแยกตามประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ เติง เป็นต้น	268 (58.30)	163 (35.40)	27 (5.90)	1 (0.20)	1 (0.20)	4.51 (0.64)	มากที่สุด
10. ต้องการให้กทม. จัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะรีไซเคิลจากประชาชน	255 (55.70)	144 (31.40)	49 (10.70)	8 (1.70)	2 (0.40)	4.40 (0.78)	มากที่สุด
รวม	254 (55.23)	160 (34.78)	39 (8.47)	5 (1.09)	2 (0.43)	4.44 (0.47)	มากที่สุด

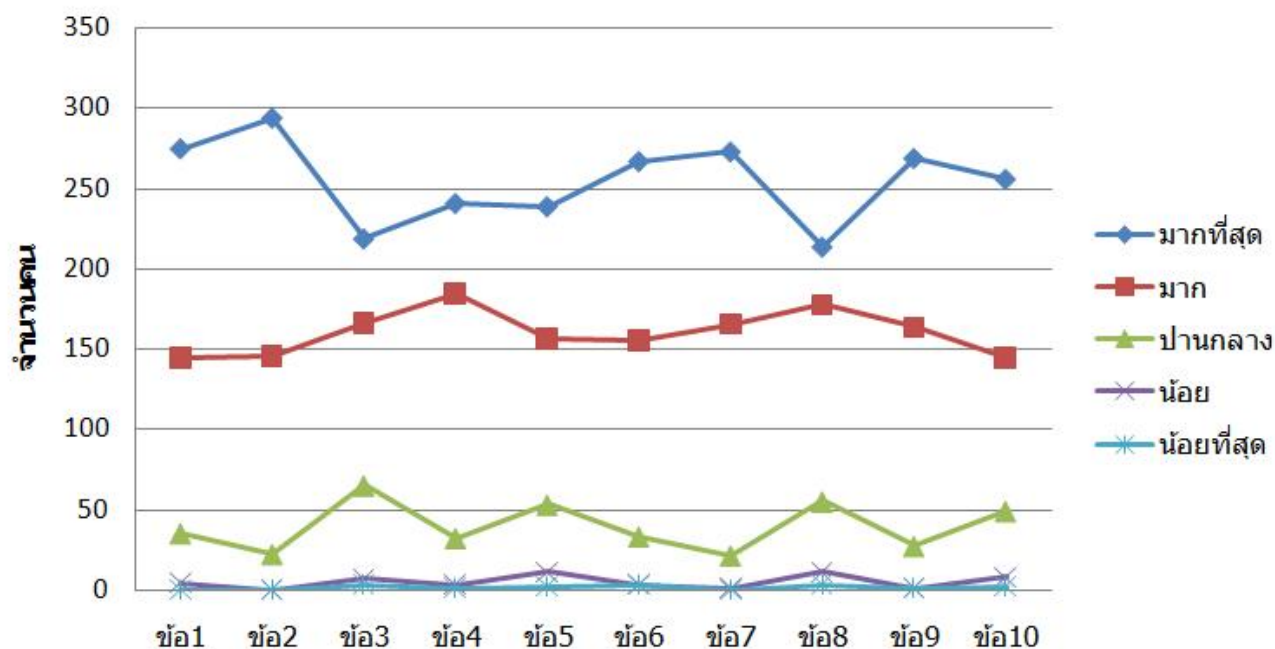
จากตารางที่ 7 และแผนภูมิที่ 11 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม แบบอันตรภาค (Interval) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด เรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานครควรเพิ่มจุดพัก

ขยะและกำหนดเวลาเก็บขนขยะให้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.59$) รองลงไป คือเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสบภัยน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะ ในพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วม ($\bar{X} = 4.54$) และน้อยที่สุด เรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานครจ้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาล ซึ่งเท่ากับกับความต้องการให้กทม. จ้างอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสบภัย น้ำท่วม ($\bar{X} = 4.28$)

ในขณะเดียวกัน เมื่อจำแนกความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม เป็นแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ในภาพรวมในมากที่สุด ร้อยละ 55.23 ระดับมาก ร้อยละ 34.78 ระดับปานกลาง ร้อยละ 8.47 ระดับน้อย ร้อยละ 0.43 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.47

เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานคร ควรเพิ่มจุดพักขยะและกำหนดเวลาเก็บขนขยะให้ชัดเจน โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 63.70 ระดับมาก ร้อยละ 31.50 และระดับปานกลาง ร้อยละ 4.89 รองลงไป คือเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานคร จัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสบภัยน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะ ในพื้นที่ที่ประสบภัยน้ำท่วม โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 59.30 ระดับมาก ร้อยละ 35.90 ระดับปานกลาง ร้อยละ 4.60 และระดับน้อย ร้อยละ 0.20 และประชาชนมีความเห็นด้วยน้อยที่สุดในเรื่องความต้องการให้กรุงเทพมหานคร จ้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาล โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 47.50 ระดับมาก ร้อยละ 36.20 ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.20 ระดับน้อย ร้อยละ 1.50 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.70 ซึ่งเท่ากับกับ ความต้องการให้กทม. จ้างอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม โดยมีระดับความคิดเห็น ระดับมากที่สุด ร้อยละ 46.40 ระดับมาก ร้อยละ 38.60 ระดับปานกลาง ร้อยละ 12.00 ระดับน้อย ร้อยละ 2.40 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.70

ความถี่ที่ประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย (หลังน้ำท่วม)

แผนภูมิที่ 11 แสดงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีเตรียมการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชน ต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม (n =460)

วิธีการ	ระดับความคิดเห็น						ระดับ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	S.D.	
1. วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม	227 (49.24)	163 (35.36)	55 (11.93)	10 (2.17)	6 (1.30)	4.30 (0.47)	มากที่สุด
2. วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม	267 (58.42)	155 (33.92)	31 (6.78)	3 (0.66)	1 (0.22)	4.50 (0.45)	มากที่สุด
3. วิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม	254 (55.23)	160 (34.78)	39 (8.47)	5 (1.09)	2 (0.43)	4.44 (0.47)	มากที่สุด
รวม	249 (54.13)	160 (34.78)	42 (9.13)	6 (1.31)	3 (0.65)	4.42 (0.40)	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต แบบอันตรภาค (Interval) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมในอนาคตทั้ง 3 ช่วง ได้แก่วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมและวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ช่วง ($\bar{X} = 4.30, 4.50$ และ 4.44 ตามลำดับ)

ในขณะเดียวกัน เมื่อจำแนกความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต เป็นแบบแบ่งกลุ่ม (Nominal) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมในอนาคตในภาพรวมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 54.13 ระดับมาก ร้อยละ 34.78 ระดับปานกลาง ร้อยละ 9.13 ระดับน้อย ร้อยละ 1.31 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 4.43

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วมในอนาคตของกรุงเทพมหานคร ด้านวิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 49.24 ระดับมาก ร้อยละ 35.36 ระดับปานกลาง ร้อยละ 11.93 ระดับน้อย ร้อยละ 2.17 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.47 ด้านวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมในระดับมากที่สุด ร้อยละ 58.42 ระดับมาก ร้อยละ 33.92 ระดับปานกลาง ร้อยละ 6.78 ระดับน้อย ร้อยละ 0.22 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.45 และด้านวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 55.23 ระดับมาก ร้อยละ 34.78 ระดับปานกลาง ร้อยละ 8.47 ระดับน้อย ร้อยละ 0.43 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 0.47

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย กรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต

ตารางที่ 9 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการบริหารจัดการขยะกรณีเกิดน้ำท่วม
กรุงเทพมหานครในอนาคต (n = 209)

อันดับ	ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม	124	59.33
1.1	เพิ่มความถี่(ความรวดเร็ว)	52	24.88
1.2	จัดเก็บขยะให้ทั่วถึง เช่น ทางถนน ตามบ้านเรือน แม่น้ำ/คลอง	39	18.66
1.3	เพิ่มยานพาหนะ เช่น รถ/เรือ	26	12.44
1.4	จ้างเอกชนดำเนินการจัดเก็บขยะ	7	3.35
2	ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจการจัดการขยะที่ถูกต้อง (ในช่วงน้ำท่วม)	53	25.36
3	จัดหาจุดพักขยะรวมที่น้ำไม่ท่วมและประชาสัมพันธ์ให้ทราบ	23	11.00
4	แจกถุงขยะให้ประชาชน	3	1.44
5	จัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะราคาสูงกว่าเอกชน	3	1.44
6	สร้างเตาเผาขยะและนำความร้อนไปผลิตไฟฟ้า	2	0.96
7	ประชาสัมพันธ์ห้ามการเผาขยะ เนื่องจากก่อให้เกิดมลภาวะ ทางอากาศ	1	0.47
	รวม	209	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ประชาชนกรุงเทพมหานคร 209 ราย ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมากที่สุด คือ เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม ร้อยละ 59.33 โดยเห็นว่า ควรเพิ่มความถี่ (ความรวดเร็ว) ในการบริหารจัดการมากที่สุด ร้อยละ 24.88 รองลงมา คือ ควรจัดเก็บขยะให้ทั่วถึง เช่น ทางถนน ตามบ้านเรือน แม่น้ำ/คลอง ร้อยละ 18.66 และน้อยที่สุดในเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะ โดยการจ้างเอกชนดำเนินการจัดเก็บขยะ ร้อยละ 3.35

นอกจากนั้นแล้ว ประชาชนมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะรองลงไป คือเรื่องการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจการจัดการขยะที่ถูกต้อง (ในช่วงน้ำท่วม) ร้อยละ 25.36 การจัดหาจุดพักขยะรวม ที่น้ำไม่ท่วมและประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ร้อยละ 11 แจกถุงขยะให้ประชาชน ซึ่งเท่ากันกับ จัดตั้ง ธนาคารขยะ รับซื้อขยะราคาสูงกว่าเอกชน ร้อยละ 11.43 ควรสร้างเตาเผาขยะและนำความร้อนการผลิตไฟฟ้า ร้อยละ 0.96 และการประชาสัมพันธ์ห้ามการเผาขยะ เนื่องจากก่อให้เกิดมลภาวะทาง อากาศ ร้อยละ 0.47

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต และข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทที่อยู่อาศัย และประเภทชุมชน รวมทั้งข้อมูลด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยคณะผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่าง ๆ มาศึกษา จากผลการศึกษานำมาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.90 มีอายุระหว่าง 46-60 ปี ร้อยละ 32.40 โดยมีอายุเฉลี่ย 42.22 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 38.30 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 40.70 รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า หรือเท่ากับ 15,000 บาท ร้อยละ 46.80 ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว ร้อยละ 48.50 และอาศัยอยู่ในชุมชน หมู่บ้านจัดสรรมากที่สุด ร้อยละ 42.20

5.1.2 ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในระดับสูง ร้อยละ 92.48 รองลงมาคือระดับความรู้ต่ำ ถึงปานกลาง ร้อยละ 7.52

5.1.3 ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วม กรุงเทพมหานครในอนาคต แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม วิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคตของกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1) วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บขยะตามเวลาที่กำหนดเพื่อมิให้มีขยะตกค้าง ร้อยละ 71.70 รองลงมาได้แก่ ต้องการให้ประชาชนจัดเก็บวัตถุดิบอันตราย และสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย ร้อยละ 61.60 ต้องการให้ประชาชนลดปริมาณการใช้วัสดุที่

เป็นขยะ เช่น โฟม ถุงพลาสติก เป็นต้น ต้องการให้ กรุงเทพมหานครณรงค์ให้ความรู้ ในการคัดแยกขยะ ประเภทขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะมีพิษ ต้องการให้ประชาชนทิ้งขยะและสิ่งของเหลือใช้ตามวันและเวลาที่กรุงเทพมหานครกำหนด ต้องการให้ประชาชนจัดเก็บสิ่งของเหลือใช้บริเวณบ้านพักอาศัยให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ต้องการให้กรุงเทพมหานคร ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเก็บสิ่งของไว้ในที่สูง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย ต้องการให้กรุงเทพมหานครณรงค์ให้ประชาชนเลิกวัสดุ เครื่องใช้ในบ้านที่ทนความชื้นและเกิดความเสียหายจากน้ำท่วม ต้องการให้ประชาชนจัดเตรียมถุงขยะและถุงใส่สิ่งปฏิกูลไว้ล่วงหน้า ร้อยละ 60.80, 52.40, 52.10, 49.90, 48.00, 35.90, 36.40 ตามลำดับ และน้อยที่สุด ในเรื่องต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน คิดเป็น ร้อยละ 25.50 โดยทั้งหมดมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นส่วนใหญ่

2) วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้กรุงเทพมหานคร ประกาศให้ประชาชนรื้อรื้อถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขนขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง ร้อยละ 67.20 รองลงมาได้แก่ มีมาตรการในการคัดแยกขยะพิษ และการกำจัดอย่างถูกวิธี ร้อยละ 66.40 จากนั้นเป็นต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการ การจัดเก็บขยะอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด ต้องการให้กรุงเทพมหานครเพิ่มพาทนะ และเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วมได้เพียงพอ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง ต้องการให้กรุงเทพมหานคร มีการรณรงค์การจัดการขยะในชุมชน ได้แก่ ลดการเกิดขยะ การนำมาใช้ซ้ำ และการคัดแยกขยะและของเสีย และการทิ้งขยะที่ถูกวิธี ต้องการให้ประชาชนร่วมมือในการเลือกใช้ / ซื้อ สินค้าที่ก่อให้เกิดปริมาณขยะน้อย และลดการใช้บรรจุภัณฑ์ทุกประเภท เช่น ถุงพลาสติก โฟม ต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการการจัดการขยะ ได้แก่ การลดปริมาณขยะ การนำมาใช้ซ้ำ การคัดแยกขยะอย่างถูกต้องเหมาะสม ต้องการให้ประชาชนดำเนินการคัดแยกขยะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะอันตราย ต้องการให้ประชาชนนำขยะมาแขวนไว้ในที่ที่เหมาะสม เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บขนขยะได้สะดวก อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งคิดเป็นร้อยละ 64.10, 66.20, 57.20, 57.00, 55.10, 50.90, 50.50 ตามลำดับ และน้อยที่สุดในเรื่องต้องการให้กรุงเทพมหานคร ประสานกับหน่วยงาน องค์กรการกุศลต่างๆ ที่ไปบริจาคอาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะกลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด ร้อยละ 49.10 โดยทั้งหมดมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นส่วนใหญ่

3) วิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้กรุงเทพมหานคร ควรเพิ่มจุดพักขยะและกำหนดเวลาเก็บขนขยะให้ชัดเจน ร้อยละ 63.70 รองลงมาได้แก่ ต้องการให้กรุงเทพมหานคร จัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสพภัยน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะ ในพื้นที่ที่ ประสพภัยน้ำท่วม คิดเป็นร้อยละ 59.30 จากนั้นเป็นต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันน้ำท่วม เช่น อุปกรณ์ในการทำคันกันน้ำ กระสอบทรายขนาดใหญ่ (Big Bag) สะพานไม้ เป็นต้น ต้องการให้กรุงเทพมหานคร จัดหาพื้นที่รองรับขยะ โดยแยกตามประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ โตะ

ผู้เดียว เป็นต้น ต้องการให้กรุงเทพมหานคร ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแยกประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง เป็นต้น เพื่อสะดวกในการเก็บ ขนขยะ ต้องการให้ กรุงเทพมหานคร ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมกิจกรรม วันทำความสะอาดใหญ่ในพื้นที่ประสภกษน้ำท่วม ต้องการให้กรุงเทพมหานครจัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะรีไซเคิลจากประชาชน ต้องการให้ กรุงเทพมหานครนำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เตาเผาขยะเคลื่อนที่ปลอดมลพิษ (Mobile Burn) ช่วย กำจัดขยะที่จุดกำเนิด เพื่อลดภาระในการเก็บขนขยะ และต้องการให้กรุงเทพมหานคร จ้างเอกชน ร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาล ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 60.00, 59.30, 57.80, 52.20, 55.70, 51.70, 47.50 ตามลำดับ และน้อยที่สุด ในเรื่อง ต้องการให้กรุงเทพมหานคร จ้างอาสาสมัครเก็บขน ขยะในพื้นที่ประสภกษน้ำท่วม ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 46.40 โดยทั้งหมดมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นส่วนใหญ่

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะช่วงภาวะน้ำท่วมใน อนาคตของกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นควรให้เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม ร้อยละ 59.33 โดยเห็นว่าควรเพิ่มความถี่ (ความรวดเร็ว) ใน การบริหารจัดการมากที่สุด ร้อยละ 24.88 รองลงมา คือ ควรจัดเก็บขยะให้ทั่วถึง เช่น ทางถนน ตาม บ้านเรือน แม่น้ำ/คลอง ร้อยละ 18.66 และน้อยที่สุด ในเรื่อง ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการขยะ คือจ้างเอกชนดำเนินการจัดเก็บขยะ ร้อยละ 3.35 นอกจากนั้นแล้ว ประชาชนมี ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะรองลงไป คือเรื่องการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจการจัดการขยะที่ ถูกต้อง (ในช่วงน้ำท่วม) ร้อยละ 25.36 ควรจัดหาจุดพักขยะรวมทั้งน้ำไม่ท่วมและประชาสัมพันธ์ให้ ทราบ ร้อยละ 11 ควรแจกถุงขยะให้ประชาชน ซึ่งเท่ากับ ควรจัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะราคา สูงกว่าเอกชน ร้อยละ 11.43 ควรสร้างเตาเผาขยะและนำความร้อนไปผลิตไฟฟ้า ร้อยละ 0.96 และ ควรประชาสัมพันธ์ห้ามการเผาขยะ เนื่องจากก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศ ร้อยละ 0.47

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผลการศึกษสามารถอภิปรายประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

5.2.1 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะของ กรุงเทพมหานครในระดับสูง มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ซึ่งมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี ส่งผลกระทบต่อปัญหาภาวะโลกร้อน รวมทั้ง ความหมายของขยะทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะเรื่องขยะเปียกหมายถึง เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ มีผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องดังกล่าวถูกจำนวนมากที่สุด แสดงว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะดีมาก เนื่องจากความรู้ความเข้าใจในประเด็นที่สอบถาม เป็นเรื่อง ความรู้ความเข้าใจพื้นฐานที่สามารถรับรู้ได้ทั่วไป ตามแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์

วิทยุและสื่อต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉัตรดี คงคั่น (2546) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่าความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในระดับมาก และจารุณี สุขแก้ว (2554) ที่ศึกษาศรีกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าสตรีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการขยะอยู่ในระดับสูง

5.2.2 จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

ระดับการศึกษา รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือลดปริมาณการใช้วัสดุที่เป็นขยะ เช่น โฟม ถุงพลาสติก เป็นต้น โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.098, 0.156, 0.108$ และ 0.103 ตามลำดับ) สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์ (2543) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน พบว่า การแก้ไขด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ การลดปริมาณขยะด้วยการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะส่วนหนึ่งที่คัดแยกจะเป็นขยะมีมูลค่านำไป reuse หรือ recycle ได้ และสอดคล้องกับมูลนิธิพุทธรักษา (TZU CHI Foundation) กรุงเทพฯ ที่มีวิธีการในการปลูกจิตสำนึก การมีจิตอาสาและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม การรักษาความสะอาดและการจัดการขยะมูลฝอย โดยการนำกลับมาใช้ใหม่และใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด(การศึกษาดูงานหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14, 2555) และ มูลนิธิ Carolina Armijo de Vega และคณะ (2003) ได้ศึกษา พบว่าประเทศเม็กซิโกมีโอกาสในการจัดการขยะมูลฝอยให้มีความยั่งยืนได้ยากมากสิ่งที่สถาบันการศึกษาควรปฏิบัติ คือ การจัดอบรมให้อาจารย์มีความรู้และวิธีการจัดการขยะมูลฝอยและการรีไซเคิล มีการจัดกิจกรรมลดปริมาณขยะมูลฝอยภายในสถาบัน การคัดแยกขยะมูลฝอย มีการรณรงค์ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมใน โครงการที่มีกิจกรรมลดปริมาณขยะและรีไซเคิล

อายุ มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = -0.207$) สอดคล้องกับชัชกุล รัตนวิบูลย์ (2543) ได้ศึกษา พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเขตสายไหม พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ สอดคล้องกับ สมฤดี ดอกเทียน (2543) ได้ศึกษาพฤติกรรมการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชน กลุ่มบูรพา พบว่า อายุ มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปฏิบัติเกี่ยวกับการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยและเจตคติ เกี่ยวกับการไม่ทิ้งขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุต่างกัน มีพฤติกรรม ด้านเจตคติ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือของประชาชนในการเลือกใช้หรือซื้อสินค้าที่ก่อให้เกิดปริมาณขยะน้อย และลดการใช้บรรจุภัณฑ์ทุกประเภท เช่น ถุงพลาสติก โฟม เป็นต้น โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.098$) และสอดคล้องกับวิชาเพ็ญ เกียสกุล (2536) ได้ศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลางของกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีระดับ การศึกษาสูง มีรายได้สูง มีอาชีพ รับราชการ มีการรับรู้สถานการณ์ปัญหาขยะมูลฝอย ระดับมากจะมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยดีกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นมีการศึกษาและมีรายได้ต่ำกว่า

5.2.3 จากการศึกษาค้นคว้าการบริหารจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชน ให้กรุงเทพมหานครจ้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาลและต้องการให้กรุงเทพมหานครนำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เตาเผาขยะเคลื่อนที่ปลอดมลพิษ (Mobile Burn) ช่วยกำจัดขยะที่จุดกำเนิด เพื่อลดภาระในการเก็บขนขยะ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.109$) ทั้งนี้เพราะประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ซึ่งการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงออกต่อความคิดเห็น เพราะการศึกษาจะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความรู้เรื่องต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น คนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุและมีผล (สรรพวุฒิ พิพัฒพันธุ์ , 2533 อ้างถึงใน รัชณี พิทักษ์ญาคี, 2546)

รายได้ มีความสัมพันธ์กับความต้องการของประชาชนให้กรุงเทพมหานครจ้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาลและต้องการให้กรุงเทพมหานคร จัดหาพื้นที่รองรับขยะ โดยแยกตามประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ เตียง เป็นต้น โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ($r = 0.122$) ทั้งนี้เพราะรายได้เฉลี่ยในครอบครัวต่อเดือนของประชาชนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่อการแสดงความคิดเห็นของคนในสังคม ผู้ที่มีรายได้สูงจะมีความสามารถในการบริหารจัดการตามความต้องการของตนเองได้สูง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 จากสรุปผลการศึกษา ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอย กรณีเกิดน้ำท่วมในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีความต้องการให้กรุงเทพมหานครจ้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะตามหลักสุขาภิบาลในระดับที่น้อย (47.5%) และต้องการให้กรุงเทพมหานครจ้างอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมในระดับน้อยที่สุด (46.4%) ซึ่งสอดคล้องกับผลของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมในอนาคต ที่พบว่าประชาชนมีความต้องการให้เพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำ

ท่วมมากที่สุด (59.33%) จากผลการศึกษาดังกล่าวประชาชนมีความต้องการให้กรุงเทพมหานครเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม และเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องจ้างเอกชน และหรือจ้างอาสาสมัครมาช่วยดำเนินการแต่อย่างใด กรุงเทพมหานครควรปรับปรุงประสิทธิภาพและการบริหารจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เต็มประสิทธิภาพที่สุด

5.3.3 จากผลการศึกษาวิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างต้องการให้กรุงเทพมหานครประกาศให้ประชาชนทราบถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขยะให้ชัดเจน (67.2%) เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วมพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้กรุงเทพมหานครกำหนดเวลาเก็บขยะให้ชัดเจน และควรเพิ่มจุดพักขยะในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาดังกล่าวกรุงเทพมหานครควรมีมาตรการในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงจุดพักขยะที่กรุงเทพมหานครกำหนด และเวลาในการเก็บขยะมูลฝอยให้ทราบอย่างชัดเจนและทั่วถึง เพื่อประชาชนจะได้นำขยะมูลฝอยที่อยู่ตามบ้านมาทิ้งตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด นอกจากนี้จากผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะให้คนในชุมชนมีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนไม่ว่าจะเป็นจัดเก็บวัดอุณฺทรายและสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัย (61.6%) การลดปริมาณการใช้วัสดุที่เป็นขยะ (๖0.8%) ลดปริมาณขยะ การนำมาใช้ซ้ำ การคัดแยกขยะอย่างถูกต้องเหมาะสม (55.1%) ในระดับมากที่สุด ดังนั้นกรุงเทพมหานครควรหาวิธีการรณรงค์เพิ่มเติม นอกเหนือจาก การส่งเสริมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย การจัดการขยะอันตราย โดยการนำแกนนำชุมชนมาฝึกอบรมแล้วนำไปถ่ายทอดให้กับจิตอาสาในชุมชนเพื่อเป็นการพัฒนาเครือข่ายแนวร่วมเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนได้ โดยอาจมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักการสร้างธนาคารขยะ เพื่อสร้างให้ขยะมีมูลค่ามากขึ้น สามารถนำมาฝากและแปลงมูลค่าเป็นเงิน เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนในชุมชนคัดแยกขยะมากขึ้น ส่วนการลดปริมาณการใช้วัสดุที่เป็นขยะอาจมีการนำตัวอย่างสินค้าที่ลดภาวะโลกร้อนซึ่งไม่ค่อยมีวัสดุที่จะสามารถกลายเป็นขยะได้มาจำหน่ายราคาถูกในชุมชน รวมถึงการออกเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ถึงตัวอย่างการเลือกเฟอร์นิเจอร์และอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ทนน้ำได้ เพื่อเป็นตัวอย่างในการใช้ ส่วนการคัดแยกขยะควรสร้างให้เกิดเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งกรุงเทพมหานครเพื่อป้องกันการสับสน ส่วนการให้ความรู้ นอกเหนือจากแกนนำในชุมชนแล้วควรมีการประสานหน่วยงานการศึกษา โรงเรียน สถาบันการศึกษา เพื่อให้ความรู้ด้านการจัดการคัดแยกขยะ การลดปริมาณขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ และแนวทางการเลือกใช้วัสดุที่ทนน้ำเพื่อป้องกันการกลายเป็นขยะมาใช้สอย และอาจมีการทำWork Shop เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และสร้างเครือข่ายด้วย

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการศึกษาในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าด้านการจัดการขยะขั้นต้นซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยชุมชนเอง ได้แก่ การลดปริมาณขยะ การทำให้ขยะเป็นศูนย์ (Zero waste management) การคัดแยกขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ ยังเป็นที่ยอมรับและต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ในกลุ่มประชากรศึกษาครั้งนี้ อย่างไรก็ตามในเรื่องของการประชาสัมพันธ์กำหนดเวลาในการเก็บขยะของประชากรในกลุ่มตัวอย่างยังคงเป็นประเด็นที่น่าสนใจซึ่งประชาชนต้องการให้ประชาสัมพันธ์มากขึ้นกว่านี้ รวมถึงเรื่องอื่นๆ ดังนั้นเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดการขยะของกรุงเทพมหานคร คณะผู้ศึกษาจึงมีข้อประเด็นที่เสนอให้นำมาศึกษาเพิ่มเติมดังนี้ ได้แก่

5.4.1 ควรศึกษาประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร

5.4.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการกำจัดขยะมูลฝอยเพิ่มเติม เช่น ทัศนคติของประชาชน ค่านิยมการดำเนินชีวิต ปัจจัยสภาพแวดล้อมอื่นๆ เป็นต้น

5.4.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.4.4 ควรศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์อย่างไรกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาชนะน้ำท่วม

5.4.5 ควรศึกษาเครือข่ายชุมชนมีผลอย่างไรต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาชนะน้ำท่วม

5.4.6 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบต่อสังคมในการจัดการขยะมูลฝอย

จากการศึกษาครั้งนี้เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมในการลดปริมาณขยะ การคัดแยกขยะ การนำกลับไปใช้ใหม่ คณะผู้ศึกษาจึงเสนอโครงการเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานครต่อไป ดังนี้

1. โครงการ	การสร้างความร่วมมือของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยใน กรุงเทพมหานคร
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร
ปีงบประมาณ	2555

1. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองใหญ่ที่มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีความเจริญเติบโตของสังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในด้านต่าง ๆ หลายประการ และก่อให้เกิดปัญหาจากการพัฒนาที่ไม่สมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ปัญหาปริมาณขยะที่มีจำนวนมากใน และตกค้างในแต่ละวัน สถิติในปี 2553 กรุงเทพมหานคร มีปริมาณขยะมูลฝอยวันละ 8,766 ตัน คิดเป็นร้อยละ 21 ของปริมาณขยะทั้งหมดของประเทศที่มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น ประมาณวันละ 41,532 ตัน หากคิดเฉลี่ยเป็นรายบุคคลแล้ว 1 คน จะก่อให้เกิดขยะในปริมาณ 0.8 - 1 กิโลกรัมต่อวัน สาเหตุสำคัญของปัญหาขยะที่มีปริมาณมาก ได้แก่ การจัดการขยะที่ไม่ถูกต้อง ขาดความร่วมมือจากประชาชนในการคัดแยกขยะ จึงเป็นภาระหนักของกรุงเทพมหานครในการกำจัดขยะเหล่านั้น ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นและตกค้างในแต่ละวัน ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพสังคมมากมาย ได้แก่ เกิดความสกปรกของบ้านเมือง ทำให้น้ำเน่าเสีย เกิดการปนเปื้อนของสารพิษต่างๆ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ และแพร่เชื้อโรค ส่งผลให้เกิดปัญหาต่อสุขอนามัยของประชาชนปัญหาปริมาณขยะจำนวนมากที่เกิดขึ้นนั้น มิใช่เป็นปัญหาของกรุงเทพมหานครเพียงอย่างเดียว แต่ส่งผลกระทบไปทั่วโลก เกิดสภาวะโลกร้อนก่อให้เกิดมลภาวะเรือนกระจก สภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร ได้เห็นความสำคัญของการจัดการปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการ การสร้างความร่วมมือของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยใน กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดความร่วมมือจากประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมในการช่วยกันลดปริมาณขยะของตนเอง ครั้วเรือน ชุมชน ตลอดจนสังคมโดยรวม โดยการสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ ปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวก่อนคือตนเอง ครั้วเรือน แล้วขยายผลไปสู่ ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานครและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

2.2 เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี

2.3 เพื่อสร้างแกนนำและเครือข่ายความร่วมมือของประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร

2.4 เพื่อลดปริมาณขยะทิ้งของกรุงเทพมหานคร ปัญหาขยะตกค้างน้อยลง ทำให้สภาพแวดล้อมในกรุงเทพมหานครมีความสวยงาม สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

3. เป้าหมาย

3.1 ชุมชนในพื้นที่เขต จำนวน 15 ชุมชน

3.2 ผู้แทนประชาชนในชุมชนซึ่งเป็นแกนนำในการดำเนินการ ชุมชนละ 10 คน

4. ตัวชี้วัด

4.1 ร้อยละ 80 ของชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ มีปริมาณขยะลดลง

4.2 ประชาชนตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน ร้อยละ 80

4.3 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน ร้อยละ 80

5. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2552-2555 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากทม.ให้ป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

6. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

1. เก็บข้อมูลสถิติปริมาณขยะแต่ละชุมชนเพื่อเปรียบเทียบสถิติก่อนและหลังดำเนินการ และสำรวจสภาพปัญหาอันเกิดจากขยะ โดยการใช้แบบสอบถาม และการสำรวจพื้นที่จริง

2. สืบหาความคิดเห็นของประชาชนต่อการตระหนัก และเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน โดยใช้แบบสอบถาม

ขั้นดำเนินการ

1. จัดประชุมผู้นำชุมชน ชุมชนละ 3 คน เพื่อทำความเข้าใจ แจ้งวัตถุประสงค์ ขอความร่วมมือในการดำเนินงาน และร่วมคัดเลือกแกนนำชุมชนในการดำเนินงาน

2. คัดเลือกแกนนำชุมชน ๆ ละ 10 คน ซึ่งจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และเป็นแกนนำในการสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน

3. จัดการอบรม แกนนำชุมชนเพื่อสร้างจิตสำนึก ความตระหนักถึงปัญหาขยะ และให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี โดยวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ ระยะเวลา 1 วัน ดังนี้

3.1 สถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร

3.2 ความรู้เกี่ยวกับขยะ และการจัดการขยะภายในครัวเรือน

3.3 ฝึกปฏิบัติการคัดแยกขยะ

4. แคนนำชุมชนกลับไปทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีให้กับประชาชนในชุมชนของตน และร่วมกับผู้นำชุมชนสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานคัดแยกขยะให้เกิดขึ้นในครัวเรือนและชุมชน

5. ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี และดำเนินการคัดแยกขยะหรือสิ่งของเหลือใช้ภายในบ้าน นำมาคัดแยกประเภท เพื่อนำขยะที่สามารถรีไซเคิลไปขายเป็นการเพิ่มรายได้ และลดปริมาณขยะที่จะทิ้งภายในบ้านและชุมชนของตนเอง

6. สำนักงานเขต ดำเนินโครงการรณรงค์ขยะ โดยเข้าไปรับซื้อขยะในชุมชนเป็นประจำทุกเดือน จัดเก็บสถิติจำนวนรายได้ของแต่ละชุมชน

ขั้นประเมินผล

1. จัดการประกวด ชุมชนที่ลดปริมาณขยะได้มากที่สุด เพื่อเป็นแรงจูงใจในการดำเนินงานคัดแยกขยะ โดยเก็บสถิติปริมาณขยะก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการเป็นเวลาอย่างน้อย 6 เดือน ประกาศรางวัลและมอบรางวัลให้กับชุมชนที่ลดปริมาณขยะได้มากที่สุด 1 รางวัล

2. สสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงาน และปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อแก้ไขปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการตระหนักและเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหาขยะในชุมชนหลังการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถาม

3. สรุปผลการดำเนินโครงการ

7. ระยะเวลาการดำเนินการ

1 พฤษภาคม 2555 – 30 กันยายน 2555

8. งบประมาณ

ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ฝ่ายรักษาความสะอาด สำนักงานเขต เป็นจำนวนเงิน 50,300 บาท (ห้าหมื่นสามร้อยบาท) ดังนี้

8.1 กิจกรรมการจัดประชุมผู้นำชุมชน 15 ชุมชน ชุมชนละ 3 คน รวม 45 คน คณะกรรมการจัดการประชุม 5 คน รวมทั้งหมด 50 คน

- ค่าอาหารกลางวัน (100 บาท x 50 คน x 1 มื้อ) = 5,000 บาท

- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (25 บาท x 50 คน x 2 มื้อ) = 2,500 บาท

รวมเป็นเงิน 7,500 บาท (เจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

8.2 กิจกรรมการอบรมให้แก่แกนนำชุมชน 15 ชุมชน ชุมชนละ 10 คน รวม 150 คน คณะกรรมการจัดการอบรม 5 คน วิทยากร 5 คน รวมทั้งหมด 160 คน ระยะเวลา 1 วัน

- ค่าตอบแทนวิทยากร (600 บาท x 1 คน x 3 ชั่วโมง) = 1,800 บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่ม (600 บาท x 5 คน x 3 ชั่วโมง) = 9,000 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน (100 บาท x 160 คน x 1 มื้อ) = 16,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (25 บาท x 160 คน x 2 มื้อ) = 8,000 บาท
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การจัดกิจกรรม = 5,000 บาท

รวมเป็นเงิน 39,800 บาท (สามหมื่นเก้าพันแปดร้อยบาทถ้วน)

8.3 กิจกรรมการประกวด ชุมชนที่ลดปริมาณขยะได้มากที่สุด ค่าเงินรางวัลชนะเลิศในการประกวด จำนวน 1 รางวัล เป็นเงิน 3,000 บาท

9. ปัญหาและอุปสรรค

- 9.1 ไม่ได้รับการอนุมัติโครงการ
- 9.2 ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนบางส่วน

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 10.1 ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย อย่างยั่งยืน
- 10.2 ลดปริมาณขยะในกรุงเทพมหานคร

11. การติดตามประเมินผล

- 11.1 สํารวจปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชน โดยใช้แบบสอบถาม และการสำรวจพื้นที่จริง
- 11.2 สํารวจความคิดเห็นด้านจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาขยะของประชาชน ก่อน และหลังดำเนินการ โดยใช้แบบสอบถาม
- 11.3 สํารวจความพึงพอใจของประชาชนโดยการใช้แบบสอบถาม

ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
(.....)

ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

2. ชื่อโครงการ ธรรมนูญคัดแยกขยะมูลฝอย โดยกิจกรรม 3 R
 หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร
 งบประมาณประจำปี 2555

1. หลักการและเหตุผล

กระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่ง กรุงเทพมหานครก็เช่นกันในฐานะที่เป็นเมืองหลวง เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ และศูนย์กลางการที่สำคัญของประเทศ จำเป็นต้องเติบโตและพร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลก และสิ่งสำคัญคือ กรุงเทพมหานครจะต้องเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและรักษาความสมดุลความเจริญทางสังคม โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลในการพัฒนาที่มีคุณภาพและยั่งยืน ที่ผ่านมามีปัญหาเรื่องที่เป็นอุปสรรคกีดขวางการพัฒนาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต ซึ่งคนกรุงเทพมหานครต้องการให้แก้ไขอย่างเร่งด่วนที่สุด 3 อันดับแรกคือ ปัญหาการจราจร ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และปัญหาสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครจึงได้เน้นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน ด้วยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วมกันแก้ไขปัญหาของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนและกรุงเทพมหานครอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมในกรุงเทพมหานคร ที่สำคัญคือ ปัญหาขยะมูลฝอย มีปริมาณสูงขึ้นเรื่อยๆ ผลกระทบที่ตามมาคือปัญหาความสกปรก ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม การปนเปื้อนของสิ่งสกปรกต่อพื้นดิน แหล่งน้ำ และอากาศ และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคได้เป็นอย่างดี กิจกรรม 3 R เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรม 3 R ประกอบด้วย R1 (Reduce) เป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น โดยลดการใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์ที่สิ้นเปลือง R2 (Reuse) เป็นการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำก่อนจะทิ้งหรือเลือกซื้อของใหม่ เช่น ขวดแก้ว กล่องกระดาษ R3 (Recycle) เป็นการแปรสภาพ และหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่โดยนำไปผ่านกระบวนการผลิตใหม่อีกครั้ง และสิ่งสำคัญคือการได้รับความร่วมมือจากประชาชนทุกภาคส่วน ในการให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะอย่างถูกต้องและจริงจัง สำนักงานเขต จึงได้จัดทำโครงการธรรมนูญคัดแยกขยะมูลฝอย โดยกิจกรรม 3 R เพื่อรณรงค์ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกภาคส่วน ในชุมชน โรงเรียน และวัด เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี เพื่อลดปริมาณขยะของกรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ประชาชนเกิดจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย อย่างถูกวิธี
- 2.2 เพื่อส่งเสริมให้ชุมชน โรงเรียน และวัด มีความเข้มแข็งในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง และยั่งยืน
- 2.3 เพื่อลดปริมาณขยะในกรุงเทพมหานคร

3. เป้าหมาย

- 3.1 ชุมชนนำร่องในพื้นที่เขต จำนวน 5 ชุมชน
- 3.2 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่ จำนวน 1 แห่ง
- 3.3 วัดในพื้นที่ จำนวน 1 แห่ง

4. ตัวชี้วัด

- 4.1 ร้อยละ 80 ของชุมชน โรงเรียน และวัด ที่เข้าร่วมโครงการ มีปริมาณขยะลดลง
- 4.2 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ ร้อยละ 80

5. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2552-2555 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนากกรุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

6. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

1. เขียนโครงการและขออนุมัติโครงการ
2. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผน
3. ประชาสัมพันธ์โครงการ
4. รับสมัครชุมชน โรงเรียน และวัด นำร่องในการดำเนินโครงการ
5. จัดเตรียม วัสดุ อุปกรณ์การดำเนินงาน
6. เก็บข้อมูลสถิติปริมาณขยะในชุมชน โรงเรียน และวัดที่เข้าร่วมโครงการ

ก่อนดำเนินการ และสำรวจสภาพปัญหาขยะ โดยใช้แบบสอบถาม และการสำรวจพื้นที่จริง

ขั้นดำเนินการ

1. จัดอบรมแกนนำชุมชน โรงเรียน วัดที่เข้าร่วมโครงการ แห่งละ 10 คน เพื่อทำความเข้าใจ

เข้าใจ

2. แคนนำในชุมชน โรงเรียน วัด จัดประชุมเครือข่ายในพื้นที่วางแผนการดำเนินงาน
3. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ในชุมชน โรงเรียน วัด ในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยกิจกรรม

3 R

4. สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ ในชุมชน โรงเรียน วัด

ขั้นประเมินผล

1. เก็บข้อมูลสถิติปริมาณขยะในชุมชน โรงเรียน วัด เพื่อเปรียบเทียบสถิติก่อนและหลังดำเนินการ เดือนละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 6 เดือน
2. สำรวจความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน โรงเรียน วัด ต่อการดำเนินโครงการ โดยใช้แบบสอบถาม
3. สรุปผลการดำเนินงาน

7. ระยะเวลาการดำเนินการ

1 พฤษภาคม 2555 – 30 กันยายน 2555

8. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2555 สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร หมวดรายจ่ายอื่น จำนวนเงิน 25,800 บาท (สองหมื่นห้าพันแปดร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมการอบรมแกนนำชุมชน 5 ชุมชน โรงเรียน 1 แห่ง วัด 1 แห่ง แห่งละ 10 คน รวม 70 คน คณะกรรมการจัดการอบรม 5 คน วิทยากร 5 คน รวมทั้งหมด 80 คน ระยะเวลา 1 วัน

- ค่าตอบแทนวิทยากร (600 บาท x 1 คน x 3 ชั่วโมง)	=	1,800 บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่ม (600 บาท x 5 คน x 3 ชั่วโมง)	=	9,000 บาท
- ค่าอาหารกลางวัน (100 บาท x 80 คน x 1 มื้อ)	=	8,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (25 บาท x 80 คน x 2 มื้อ)	=	4,000 บาท
- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ การจัดกิจกรรม	=	3,000 บาท

รวมเป็นเงิน 25,800 บาท (สองหมื่นห้าพันแปดร้อยบาทถ้วน)

9. ปัญหาและอุปสรรค

- 9.1 ไม่ได้รับการอนุมัติโครงการ
- 9.2 ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการดำเนินงาน

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

10.1 ชุมชน โรงเรียน และวัด มีความเข้มแข็งในการจัดการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง และยั่งยืน

10.2 ปริมาณขยะมูลฝอยในกรุงเทพมหานครลดลง

11. การติดตามและประเมินผล

11.1 สํารวจปริมาณขยะมูลฝอยในชุมชน โรงเรียน วัด โดยใช้แบบสอบถาม และการสำรวจพื้นที่จริง

11.2 ความพึงพอใจของประชาชนในการดำเนินงาน โดยใช้แบบสอบถาม

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

3. โครงการ **เครือข่ายจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (Zero Waste Network)**
 หน่วยงานที่รับผิดชอบ **สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร**
 ปีงบประมาณ **2556**

1. หลักการและเหตุผล

ในปลายปี 2554 ได้เกิดอุทกภัยขึ้นในหลายพื้นที่ของประเทศไทย โดยพื้นที่กรุงเทพมหานครมีน้ำท่วมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 38 เขต สร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนเป็นจำนวนมาก และส่งผลให้เกิดปัญหาขยะตกค้างขึ้น จากการที่มีขยะปริมาณมาก ซึ่งประกอบด้วยขยะทั่วไป ขยะเฟอร์นิเจอร์ และขยะที่เป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการป้องกันน้ำท่วม ซึ่งเป็นผลจากการที่กรุงเทพมหานครประสบปัญหาไม่สามารถเข้าไปดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยได้ในช่วงเวลาดังกล่าว ทำให้ปริมาณขยะมากขึ้น ประกอบกับพื้นที่จุดพักขยะเกิดน้ำท่วมขังจนไม่สามารถที่จะนำขยะไปพักไว้ได้ถึง 2 แห่งคือ สถานีท่าเรือ และสถานีหนองแขม เหลือจุดพักขยะเพียงสถานีอ่อนนุชเท่านั้น การขนถ่ายขยะต้องใช้ระยะทางที่ไกลขึ้น จำนวนขยะที่เก็บขน ได้ลดลง และบางพื้นที่น้ำท่วมสูงรถขยะไม่สามารถเข้าถึง จึงทำให้ต้องอาศัยเรือเป็นพาหนะในการเก็บขนขยะแทน สภาพของปัญหาดังกล่าวทำให้เกิดการศึกษาของผู้เข้ารับการอบรมผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14 ในเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครในช่วงภาวะน้ำท่วม” เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันว่าการจัดการขยะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพียงใด อีกทั้งเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะในช่วงภาวะน้ำท่วม และจากผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการขยะเป็นอย่างดี มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับกรุงเทพมหานครในการลดปริมาณขยะ ซึ่งเป็นจุดแข็งในการที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรีไซเคิลและคัดแยกขยะเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญที่กรุงเทพมหานครตระหนักถึง เพื่อให้เกิดเครือข่ายด้านการรักษาสีสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยวิธีการปลูกจิตสำนึกในด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อพัฒนาให้เกิดจิตอาสาที่จะนำขยะมารีไซเคิลในรูปแบบของธนาคารขยะ สร้างเครือข่ายช่วยกันดูแลให้เกิดวินัย และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมถึงปลูกฝังจิตสำนึกในการรู้จักคัดแยกขยะ และทิ้งขยะลงในถังขยะ การเลือกบริโภคสินค้าที่ได้มาตรฐาน และไม่ก่อให้เกิดขยะที่จะทำให้เกิดภาวะโลกร้อน การนำขยะเปียกที่เกิดจากเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ไขมันที่นำมาใช้เป็นปุ๋ย และน้ำหมักชีวภาพที่ครบวงจร เพื่อพัฒนาคน พัฒนาสีสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ และพลังงานอย่างสมดุล มีการนำวัฒนธรรมที่ส่งเสริมให้มีวินัย การมีส่วนร่วม และเป็นคนดี รังเกียจและไม่สนับสนุนการฝ่าฝืนด้วยการไม่ทิ้งขยะลงในถังขยะ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องขยะรีไซเคิล เป็นขยะที่คุณค่า ในด้านสิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

2.2 เพื่อสร้างค่านิยมใหม่ส่งเสริม ความคิดเชิงบวก ในการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน และผู้บริหารสำนักงานเขตให้เข้มแข็ง ในการมีส่วนร่วมลดภาวะโลกร้อน ที่เริ่มจากการคัดแยกขยะในครัวเรือน ในที่ทำงาน ที่ก่อให้เกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้านความซื่อสัตย์ สามัคคี และมีจิตอาสา

2.3 เพื่อพัฒนาและสร้างเครือข่าย ธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชน และสังคม

2.4 เพื่อพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการมีส่วนร่วม สู่ “Bangkok Clean Green”

3. เป้าหมาย

3.1 เครือข่ายจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ชุมชนนำร่อง สำนักงานเขตละ 1 ชุมชน ชุมชนละ 5 คน จาก 50 สำนักงานเขต รวม 250 คน

3.2 ผู้นำชุมชน ชุมชนนำร่อง สำนักงานเขตละ 1 ชุมชน ชุมชนละ 5 คน จาก 50 สำนักงานเขตรวม 250 คน

3.3 เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการ และฝ่ายรักษาความสะอาด ฝ่ายละ 1 คน สำนักงานเขตละ 3 คน จาก 50 สำนักงานเขต จำนวน 150 คน

4. ตัวชี้วัด

4.1 เครือข่ายจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และผู้นำชุมชน ชุมชนนำร่องมีความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ ร้อยละ 95

4.2 ปริมาณขยะต่อเดือนในชุมชนนำร่องลดลงด้วยการนำขยะไปรีไซเคิล ร้อยละ 20

5. ลักษณะโครงการ

เป็นโครงการตามแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2552-2555 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนารุงเทพมหานครให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน

6. วิธีการดำเนินงาน

ขั้นเตรียมการ

1. เขียนโครงการและขออนุมัติโครงการ
2. รับสมัครแกนนำจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน **ชุมชนนาร่อง** จำนวน 5 คน เข้าค่ายเพื่อพัฒนาด้านมาตรฐาน เพื่อคุณภาพชีวิต ความปลอดภัย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
3. แต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบกิจกรรมธนาคารขยะรีไซเคิลในสำนักงานเขต 1 ชุด มีผู้อำนวยการเขตเป็นที่ปรึกษาโครงการ

ขั้นดำเนินการ

1. รับฝากขยะรีไซเคิล จากสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิล โดยการใช้บริเวณชุมชนนาร่อง เป็นที่ทำการธนาคารขยะชั่วคราว และจะมีสถานที่เป็นธนาคารขยะถาวร จากทุนดำเนินงาน และงบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณของสำนักงานเขตที่มีชุมชนนาร่อง ปี 2556 และเป็นงบประมาณที่ต่อเนื่องทุกๆปี
2. กิจกรรมสร้างเครือข่ายชุมชนนาร่องในการเข้าค่ายสิ่งแวดล้อม การปลูกป่า และนำความรู้ ความเข้าใจเรื่องการคัดแยกขยะ และเพิ่มคุณค่าขยะ ด้วยการนำมาฝากในธนาคารขยะรีไซเคิลของชุมชนนาร่อง หรือนำไปขายให้แก่ร้านค้าของเก่าในชุมชน การบริหารจัดการขยะเปียก และขยะมีพิษในชุมชนที่ทิ้งลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ และนำน้ำหมักชีวภาพ ไปบำบัดน้ำเสียบริเวณคลองหรือแหล่งน้ำในบริเวณชุมชนนาร่อง
3. การจัดการแข่งขันการจัดนิทรรศการ ธนาคารขยะรีไซเคิลต้นแบบ กลุ่มแกนนำเครือข่าย ในวันสิ่งแวดล้อมโลก วันที่ 5 มิถุนายน 2556 มีการแข่งขันการตอบปัญหาชิงรางวัล ประกวดเครือข่ายฯ ยอดเยี่ยมที่มียอดรวมมูลค่าการรีไซเคิลขยะสูงสุดสามลำดับในการร่วมมือกันฝากขยะรีไซเคิลกับธนาคาร การประกวดการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ จากขยะรีไซเคิล การวาดภาพ การแต่งกายจากขยะรีไซเคิล
4. กิจกรรมเสียดตามสายเพื่อให้ความรู้ การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์โครงการด้วยสื่อประเภทต่างๆ
5. ขยายชุมชนนาร่อง และสร้างเครือข่ายแกนนำจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ในปีงบประมาณที่ต่อเนื่องทุกๆ ปี

ขั้นประเมินผล

1. ดำเนินงานและติดตามประเมินผลโครงการด้วยระบบ P D C A เพื่อให้โครงการมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ
2. สรุปและรายงานโครงการประจำปีงบประมาณ 2556 และดำเนินการเสนอโครงการฯ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณต่อไป

7. ระยะเวลาดำเนินงาน

1 ตุลาคม 2555 – 30 กันยายน 2556

8. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2556 สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร หมวดย่อยอื่น โดยมีรายละเอียดดังนี้ค่าใช้จ่ายโครงการเป็นเงินทั้งสิ้น 3,421,500บาท (สามล้านสี่แสนสองหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน) ทั้งนี้ให้ตัวเฉลี่ยจ่ายตามความเป็นจริง ในกรณีขอดีโดยอดหนึ่งไม่เพียงพอแต่ไม่เกินงบประมาณที่ตั้งไว้

กิจกรรมที่ 1 ค่ายแกนนำจิตอาสาเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

8.1 จัดอบรมสัมมนาแบบพักค้าง สำหรับแกนนำจิตอาสา 250 คน จำนวน 3 วัน 2 คืน สถานที่เอกชน ในจังหวัดนครนายก รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,162,900 บาท

- ค่าเช่ายานพาหนะ (10,800 บาท x 5 คัน x 2 วัน)	108,000 บาท
- ค่าเช่าที่พักห้องพักรู้ (250 คน x 750 บาท x 2 คืน)	375,000 บาท
- ค่าอาหารครบทุกมื้อ (250 คน x 800 บาท x 3 วัน)	600,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (250 คน x 25 บาท x 2 มื้อ x 3 วัน)	37,500 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคทฤษฎี) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 1 คน x 3 วัน)	10,800 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคปฏิบัติ) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 20 คน x 3 วัน)	21,600 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์	10,000 บาท

8.2 จัดอบรมสัมมนาแบบพักค้าง สำหรับผู้นำชุมชน ชุมชนนำร่อง จำนวน 250 คน 2 วัน 1 คืน สถานที่เอกชน ในจังหวัดนครนายก รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 752,100 บาท

- ค่าเช่ายานพาหนะ (10,800 บาท x 5 คัน x 2 วัน)	108,000 บาท
- ค่าเช่าที่พักห้องพักรู้ (250 คน x 750 บาท x 1 คืน)	187,500 บาท
- ค่าอาหารครบทุกมื้อ (250 คน x 800 บาท x 2 วัน)	400,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (250 คน x 25 บาท x 2 มื้อ x 2 วัน)	25,000 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคทฤษฎี) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 1 คน x 2 วัน)	7,200 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคปฏิบัติ) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 20 คน x 2 วัน)	14,400 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์	10,000 บาท

กิจกรรมที่ 2 เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษากิจกรรมธนาคารขยะ

8.3 จัดอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ฝ่ายละ 1 คน สำนักงานเขตละ 3 คน จาก 50 สำนักงานเขต จำนวน 150 คน แบบพักค้าง 2 วัน 1 คืน สถานที่เอกชน ในจังหวัดนครนายก รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 756,500 บาท

- ค่าเช่ายานพาหนะ (10,800 บาท x 3 คัน x 2 วัน)	64,800 บาท
- ค่าเช่าที่พักห้องพักรู้ (150 คน x 750 บาท x 1 คืน)	187,500 บาท
- ค่าอาหารครบทุกมื้อ (150 คน x 800 บาท x 2 วัน)	400,000 บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (150 คน x 25 บาท x 2 มื้อ x 2 วัน)	15,000 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคทฤษฎี) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 1 คน x 2 วัน)	7,200 บาท
- ค่าวิทยากร (ภาคปฏิบัติ) (1,200 บาท x 3 ชั่วโมง x 10 คน x 2 วัน)	72,000 บาท
- ค่าวัสดุอุปกรณ์	10,000 บาท

กิจกรรมที่ 3 ธนาคารขยะชุมชนนำร่อง

8.4 ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ และค่าใช้สอยในการดำเนินงาน ธนาคารขยะชุมชนนำร่อง 50 สำนักงานเขต รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 250,000 บาท (เขตละ 5,000 บาท x 50 เขต)

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมในวันสิ่งแวดล้อมโลก

8.5 ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ และค่าใช้สอยในการดำเนินงาน กิจกรรมในวันสิ่งแวดล้อมโลก วันที่ 5 มิถุนายน 2556 ภายในสำนักงานเขต รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 500,000 บาท (เขตละ 10,000 บาท x 50 เขต) ภายใต้งบประมาณกิจกรรม ดังนี้

- แข่งขันการจัดนิทรรศการธนาคารขยะรีไซเคิลต้นแบบ
- กลุ่มแกนนำเครือข่าย มีการแข่งขันการตอบปัญหาชิงรางวัล
- ประกวดเครือข่ายฯ ยอดเยี่ยมที่มียอมรับมูลค่าการรีไซเคิลขยะสูงสุด
- การประกวดการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ จากขยะรีไซเคิล
- การวาดภาพ “รีไซเคิลขยะและคัดแยกขยะเพื่อลดภาวะโลกร้อน”
- การแต่งกายจากขยะรีไซเคิล

9. การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (ปริมาณ/คุณภาพ/เวลา/ค่าใช้จ่าย)

1. แกนนำจิตอาสาฯ ผู้นำชุมชนนำร่อง เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษากิจกรรมธนาคารขยะ 650 คน
2. ผู้บริหารสำนักงานเขต 50 เขต เขตละ 13 คน รวม 650 คน
3. ลดปริมาณขยะในชุมชนนำร่องลง ร้อยละ 20
4. แกนนำจิตอาสาฯ มีส่วนร่วมในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ทำให้เกิดความสุขในหลักการประชาธิปไตย การทำงานร่วมกัน มีวินัย ความรับผิดชอบ มีความสามัคคี และมีจิตอาสา

วิธีการประเมินผล

1. การใช้แบบสอบถาม
2. การสังเกต
3. แบบประเมินความพึงพอใจ

10. ปัญหาและอุปสรรค

10.1 ขาดแคลนวิทยากรต้นแบบที่จะเป็นแรงผลักดันให้เครือข่ายยึดถือเป็นแบบอย่างและนำไปปฏิบัติ

10.2 โครงการไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้แกนนำจิตอาสาฯ ไม่สามารถขยายเครือข่ายต่อไปได้

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 เกิดค่านิยมในด้านคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบ สามัคคี และจิตอาสา

11.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโครงการฯ ร่วมกันพัฒนาบนมาตรฐานประชาธิปไตย คุณธรรมจริยธรรม และมีส่วนร่วม

11.3 เกิดโครงการธนาคารขยะในชุมชนนำร่อง และขยายผลต่อไปยังชุมชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

11.4 ชุมชนเข้มแข็งและไว้วางใจกัน มีความสมานฉันท์ และความร่วมมือกันที่สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในด้านสิ่งแวดล้อม และคุณธรรมอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ นาวิการ, พรทิพย์ หนักแน่น, สุวิทย์ จิตรภักดี, อนันต์ ปัญญาศิริ. (2552). การศึกษาพฤติกรรมและความคิดเห็นการจัดการขยะของประชาชนในพื้นที่เกาะลิตง จังหวัดตรัง. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย* 1(2): 54-61.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมควบคุมมลพิษ. (2554). *การดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษในภาวะอุทกภัย ปี 2554*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2555, จากเว็บไซต์: www.pcd.go.th/download/pollution.cfm
- _____. (2549). การบริหารจัดการขยะมูลฝอยแนวใหม่. *วารสาร HSWM Newsletter*, 15(1) 3. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2555, จากเว็บไซต์: www.pcd.go.th/download/pollution.cfm
- _____. (ม.ป.ป.). *คู่มือการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะอุทกภัย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2551). *คู่มือแนวทางการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย สำหรับอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- _____. (2552). *คู่มือ แนวทาง และข้อกำหนดเบื้องต้น การลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ซีซี จำกัด.
- _____. (2549). *คู่มือประชาชนเพื่อการแยกขยะอันตรายจากชุมชน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อุษาการพิมพ์.
- _____. (2552). *คู่มือสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างครบวงจร*. (ม.ป.ท.).
- _____. (2553). *มาเรียนรู้เรื่องพลาสติก และ โฟม เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ซีซี จำกัด.
- _____. (2554). *รายงานประจำปี 2553 กรมควบคุมมลพิษ*. (ม.ป.ท.).
- _____. (2554). *รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2553*. กรุงเทพฯ: บีทีเอส เพรส.
- กรมควบคุมโรค. (2554). *การจัดการขยะอันตราย หรือวัตถุอันตรายในภาชนะน้ำท่วม*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2555, จากเว็บไซต์: www.ddc.moph.go.th/showimgpic.php

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2554). *คู่มือการคัดแยกขยะอันตรายในสำนักงาน*. กรุงเทพฯ: ไร่ไทยเพรส.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2540). *การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- คณะผู้ศึกษาหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14. (2555). *การศึกษาดูงานหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ 14 ณ ประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ระหว่างวันที่ 4-9 มีนาคม 2555*. ม.ป.ท.
- จารุณี สุขแก้ว. (2554). *สตรีกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะชุมชนในเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้ อำเภอสันทราย จ.เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัชกุล รัตนวิบูลย์. (2543). *พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐดี คงคั่น. (2546). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนกฤต บวกขุนทด. (2553). *การศึกษารูปแบบการจัดการการจัดเก็บขยะชุมชน กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบล โนนเมืองพัฒนา อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปรเมษฐ ห่วงมิตร. (2550). *พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *การจัดการความรู้: พื้นฐานและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: ชรรคมลการพิมพ์.
- มนตรี จุฬวัฒน์ทล. (2537). *ระบบการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- รัชณี พิทักษ์ญาติ. (2546). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการงานทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนศึกษาเฉพาะกรณี : สำนักทะเบียนอำเภอเมืองชลบุรี*.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). *การจัดการความรู้กับการบริหารราชการไทย*. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
- วิภาเพ็ญ เจียสกุล. (2536). *พฤติกรรมกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตพื้นที่ชั้นกลาง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิระ บำรุงศรี. (2549). *องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย: ศึกษากรณี จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ศูนย์ประสานจัดการความรู้เพื่อรับมือภัยพิบัติ (ศจภ.). (2554). *คู่มือการจัดการกับขยะและของเสียในสภาวะน้ำท่วม*. วันที่ค้นข้อมูล 12 มีนาคม 2555, จากเวปไซด์:
www.nmd.go.th/preventmed/flood/trash_manual.pdf
- สมเจฏุ สามาตร. (2550). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานทองอำเภอบ้านนา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมฤดี ดอกเทียน. (2543). *พฤติกรรมการณ์ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยของประชาชนกลุ่มบูรพา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุขศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และนันทพล กาญจนวัฒน์. (2543). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน*, รายงานการวิจัย, สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร.
- สุภาภรณ์ จันทร์พัฒนา. (2546). *ความรู้ความเข้าใจของข้าราชการที่มีต่อระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานก.พ.ร.และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนความรู้* กรุงเทพฯ.
- อารยา มะเชื้อเทศ. (2550). *การรับรู้และพฤติกรรมในการจัดการขยะของประชาชน : ศึกษากรณีเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Carolina Armijo de Vega, Sara Ojeda-Benitez and Ma. Elizabeth Ramirez-Barreto (2003). *Mexican educational institutions and waste Management programmes a Universitcase study*. Resources, Conservation and Recycling Vol. 39, Issue 3. October. p. 283-296.
- Cochran, W.G. (1997). *Sampling techniques*. (3rd ed.). New York : Wiley.
- Sekaran. (2003). *Research Methods for Business: A skill Building Approach*. (4th ed.). New York : Wiley.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา

ภาคผนวก ค

ภาพกิจกรรม

ภาคผนวก ง
รายชื่อคณะผู้ศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์สุเทพ ชัยบุญสิทธิ์

เลขที่แบบสอบถาม เขต.....

แบบสอบถามการศึกษา

เรื่อง

ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะ
ของกรุงเทพมหานครช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นข้อมูลใช้ประกอบการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะของกรุงเทพมหานครช่วงภาวะน้ำท่วมในอนาคต” โดยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๑๔ การตอบแบบสอบถามของท่านถือว่าเป็นคุณค่าต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง และคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามจะใช้สำหรับการศึกษาเท่านั้น จึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด ๔ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑	แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน ๗ ข้อ
ส่วนที่ ๒	แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย	จำนวน ๑๒ ข้อ
ส่วนที่ ๓	แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต	จำนวน ๓๐ ข้อ
ส่วนที่ ๔	แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน ๑ ข้อ

ส่วนที่ ๑ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

๑. เพศ

() ๑. ชาย () ๒. หญิง

๒. อายุปี

() ๑๘ – ๒๕ ปี () ๒๖ – ๓๕ ปี

() ๓๖ – ๔๕ ปี () ๔๖ – ๖๐ ปี

() ๖๐ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

() ๑. ประถมศึกษา () ๒. มัธยมศึกษา

() ๓. ปวช./ปวส. () ๔.ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

() ๕. สูงกว่าปริญญาตรี () ๖. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๔. อาชีพ

- () ๑. นักเรียน/นักศึกษา () ๒. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 () ๓. บริษัทเอกชน () ๔. รับจ้าง
 () ๕. แม่บ้าน () ๖. ธุรกิจส่วนตัว
 () ๗. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๕. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน

- () ต่ำกว่าหรือเท่ากับ ๑๕,๐๐๐ บาท () ๑๕,๐๐๑ – ๒๕,๐๐๐ บาท
 () ๒๕,๐๐๑ – ๓๕,๐๐๐ บาท () ๓๕,๐๐๑ – ๔๕,๐๐๐ บาท
 () ๔๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป

๖. ประเภทที่อยู่อาศัย

- () ๑. บ้านเดี่ยว () ๒. บ้านแฝด
 () ๓. ทาวน์เฮ้าส์ () ๔. อาคารพาณิชย์
 () ๕. คอนโดมิเนียม / อาคารชุด () ๖. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๗. ประเภทชุมชน

- () ๑. เกหะชุมชน () ๒. หมู่บ้านจัดสรร
 () ๓. ชานเมือง () ๔. แออัด
 () ๕. เมือง () ๖. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำถาม	ความรู้ ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
๑. ขยะเปียก หมายถึง เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้		
๒. เราไม่จำเป็นต้องแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง แค่รวบรวมขยะใส่ถุงดำก็เพียงพอแล้ว		
๓. การหลีกเลี่ยงใช้ถุงพลาสติก โฟม สามารถช่วยลดปริมาณขยะได้		
๔. การจัดการขยะมูลฝอยเป็นหน้าที่ของ กทม. แต่เพียงผู้เดียว ประชาชนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง		

คำถาม	ความรู้ ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
๕. การจัดการขยะมูลฝอยไม่ถูกวิธี ส่งผลกระทบต่อปัญหาภาวะโลกร้อน		
๖. การแยกขยะก่อนทิ้งสามารถลดปริมาณขยะได้		
๗. การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่เป็นแนวทางหนึ่งในการลดปริมาณขยะ		
๘. การทิ้งขยะประจำในแต่ละวันควรนำไปวางไว้ที่จุดรวบรวมขยะที่กรุงเทพมหานครกำหนด		
๙. ขยะประเภทถ่านไฟฉายก่อให้เกิดอันตราย		
๑๐. อากาศเสียเกิดจากการเผาขยะมูลฝอยกลางแจ้ง		
๑๑. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามบ้านจัดเก็บทุก ๓ เดือนต่อครั้ง		
๑๒. ขยะเปียกสามารถนำมาทำปุ๋ยหมักได้		

ส่วนที่ ๓ แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนต่อวิธีการจัดการขยะมูลฝอยกรณีเกิดน้ำท่วมกรุงเทพมหานครในอนาคต
คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑	วิธีเตรียมการจัดการขยะก่อนเกิดน้ำท่วม					
	๑.๑ ต้องการให้กทม.รณรงค์ให้ความรู้ในการคัดแยกขยะ ประเภทขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล และขยะมีพิษ					
	๑.๒ ต้องการให้กทม. รณรงค์ให้ประชาชนเลิกใช้วัสดุ เครื่องใช้ในบ้านที่ทนความชื้นและเกิดความเสียหายจากน้ำท่วม					
	๑.๓ ต้องการให้กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเก็บสิ่งของไว้ในที่สูง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย					
	๑.๔ ต้องการให้กทม.จัดเก็บขยะตามเวลาที่กำหนด เพื่อมิให้มีขยะตกค้าง					
	๑.๕ ต้องการให้ประชาชนจัดหาที่เก็บและพักขยะภายในบ้าน					

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๑.๖ ต้องการให้ประชาชนจัดเตรียมถุงขยะและถุงใส่สิ่งปฏิกูลไว้ล่วงหน้า					
	๑.๗ ต้องการให้ประชาชนจัดเก็บวัตถุอันตราย และสารเคมีไว้ในที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตราย					
	๑.๘ ต้องการให้ประชาชนลดปริมาณการใช้วัสดุที่เป็นขยะ เช่น โฟม ถุงพลาสติก เป็นต้น					
	๑.๙ ต้องการให้ประชาชนจัดเก็บสิ่งของเหลือใช้บริเวณบ้านพักอาศัยให้เป็นระเบียบเรียบร้อย					
	๑.๑๐ ต้องการให้ประชาชนทิ้งขยะและสิ่งของเหลือใช้ตามวันและเวลาที่ กทม. กำหนด					
๒	วิธีการจัดการขยะในช่วงน้ำท่วม					
	๒.๑ ต้องการให้กทม. มีการรณรงค์การจัดการขยะในชุมชน ได้แก่ ลดการเกิดขยะ การนำมาใช้ซ้ำ และการคัดแยกขยะและของเสีย และการทิ้งขยะที่ถูกต้อง					
	๒.๒ ต้องการให้กทม. มีมาตรการในการคัดแยกขยะพิษ และการกำจัดอย่างถูกต้อง					
	๒.๓ ต้องการให้กทม. ประกาศให้ประชาชนรับทราบถึงเวลาและจุดที่จะเข้าไปเก็บขนขยะให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้มีขยะตกค้าง					
	๒.๔ ต้องการให้กทม. ประสานกับหน่วยงาน องค์กรการกุศล ต่างๆ ที่ไปบริจาคอาหาร และสิ่งของ ให้ช่วยรับขยะกลับไปทิ้งตามจุดที่กำหนด					
	๒.๕ ต้องการให้กทม. เพิ่มพาหนะ และเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะในช่วงน้ำท่วมได้เพียงพอ เพื่อให้บริการได้อย่างทั่วถึง					
	๒.๖ ต้องการให้ประชาชนร่วมมือในการเลือกใช้/ซื้อ สินค้าที่ก่อให้เกิดปริมาณขยะน้อย และลดการใช้บรรจุภัณฑ์ทุกประเภท เช่น ถุงพลาสติก โฟม					

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๒.๓ ต้องการให้ประชาชนนำขยะมาแขวนไว้ในที่เหมาะสม เพื่อให้เจ้าหน้าที่เข้าไปเก็บขยะได้สะดวก					
	๒.๔ ต้องการให้ประชาชนดำเนินการคัดแยกขยะออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไป ขยะอันตราย					
	๒.๕ ต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการการจัดการขยะ ได้แก่ การลดปริมาณขยะ การนำมาใช้ซ้ำ การคัดแยกขยะ อย่างถูกต้องเหมาะสม					
	๒.๑๐ ต้องการให้ศูนย์อพยพมีมาตรการ การจัดเก็บขยะอย่าง ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาด					
๓	วิธีการจัดการขยะภายหลังน้ำท่วม					
	๓.๑ ต้องการให้กทม.จัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันน้ำท่วม เช่น อุปกรณ์ในการทำคันกันน้ำ กระสอบทรายขนาดใหญ่ (Big bag) สะพานไม้ เป็นต้น					
	๓.๒ ต้องการให้กทม. เพิ่มจุดพักขยะและกำหนดเวลาเก็บขนขยะ ให้ชัดเจน					
	๓.๓ ต้องการให้กทม. ช้างเอกชนร่วมเก็บขนและกำจัดขยะ ตามหลักสุขาภิบาล					
	๓.๔ ต้องการให้ กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมกิจกรรม วันทำความสะอาดใหญ่ในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม					
	๓.๕ ต้องการให้กทม. นำเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เต้าเผาขยะเคลื่อนที่ ปลอดภัย (Mobile Burn) ช่วยกำจัดขยะที่จุดกำเนิด เพื่อลดภาระในการเก็บขนขยะ					
	๓.๖ ต้องการให้กทม. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแยกประเภท ขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ วัสดุก่อสร้าง ฯลฯ เพื่อสะดวกในการ เก็บขนขยะ					

ลำดับ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๓.๗ ต้องการให้กทม. จัดเจ้าหน้าที่พร้อมรถเก็บขนขยะและอุปกรณ์ จากพื้นที่ที่ไม่ประสภกับน้ำท่วม มาช่วยในการเก็บขนและกำจัดขยะ ในพื้นที่ที่ประสภกับน้ำท่วม					
	๓.๘ ต้องการให้กทม. จ้างอาสาสมัครเก็บขนขยะในพื้นที่ประสภกับน้ำท่วม					
	๓.๙ ต้องการให้กทม. จัดหาพื้นที่รองรับขยะ โดยแยกตามประเภทขยะ เช่น เฟอร์นิเจอร์ โต๊ะ ตู้ เตียง เป็นต้น					
	๓.๑๐ ต้องการให้กทม. จัดตั้งธนาคารขยะ รับซื้อขยะรีไซเคิลจากประชาชน					

ส่วนที่ ๔ แบบสอบถามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในภาวะน้ำท่วม

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณในการตอบแบบสอบถาม*****

คณะผู้เข้ารับการอบรม

หลักสูตรผู้บริหารมหานครระดับต้นรุ่นที่ ๑๔

ภาพกิจกรรม

รายชื่อคณะผู้ศึกษา
หลักสูตรผู้บริหารมหาขนครระดับต้น รุ่นที่ 14

- นายขวัญเพชร ถนอมนาม
นิตกร ฝ่ายอำนวยการการเลือกตั้ง
สำนักบริหารการเลือกตั้ง
- นายสันติพงศ์ บุญเลิศ
นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ
กรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- นายพิจารณ์ พลสุวรรณ
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
สำนักงานเลขาธิการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย
- นางสาวพรปวีณ์ เจริญคุณมณัส
หัวหน้าส่วนเผยแพร่นโยบายและพนักงานสัมพันธ์
กองเผยแพร่ข่าว ฝ่ายสื่อสารองค์การ
การประปานครหลวง
- นางสาวแหวน นวลปัทม์
นิตกรชำนาญการ สำนักงานตรวจสอบภายใน
สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
- นางพัชรี อินทิวงศ์
นักวิชาการจัดเก็บรายได้ชำนาญการ
กองรายได้ สำนักการคลัง
- นายอาคม พูนชัย
นิตกรชำนาญการ สำนักงานเลขานุการ
สำนักการแพทย์
- นางวาสนา บินกาเข้ม
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
โรงพยาบาลสิรินธร สำนักการแพทย์
- นายวิฑูรย์ แสงรัตนายนต์
วิศวกรโยธาชำนาญการ กองควบคุมการก่อสร้าง
สำนักการโยธา

10. นายคมสัน วิสาวะโท	วิศวกรโยธาชำนาญการ กองควบคุมอาคาร
สำนักงานโยธา
11. นายโอภาส แสงทองประกาย	นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
สำนักงานจัดการคุณภาพน้ำ สำนักงานระบายน้ำ
12. นายบุญเรือง รอดเดช	วิศวกรเครื่องกลชำนาญการ
กองเครื่องจักรกล สำนักงานระบายน้ำ
13. นางสาวจุฑาภรณ์ อยู่ทิม	นักวิชาการศึกษานำนาญการ
สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา สำนักงานการศึกษา
14. นางกัญญาภัค เฉลิมทรัพย์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานการศึกษา
15. นายมรกต ดวงสวัสดิ์	เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ
กองตรวจและปฏิบัติการพื้นที่ ๒ สำนักเทศกิจ
16. นางสาวสมศรี ฟูงขจร	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ
กองวิชาการและแผนงาน
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
17. นายชาติรี แนวจำปา	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ
กองปฏิบัติการดับเพลิง ๔
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
18. นางสาวสุคนธ์ทิพย์ เพ็ชรพะวงค์	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
สำนักงานการสงเคราะห์และสวัสดิภาพสังคม
สำนักพัฒนาสังคม
19. ศ.อ.หญิงเนาวรัตน์ จันทร์โกมล	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กองควบคุมระบบคอมพิวเตอร์
สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
20. นายมงคล แซ่เตียว	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ
กองสารสนเทศภูมิศาสตร์
สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล

21. นางสาวปรีดา อ่อนคง	บรรณารักษ์ชำนาญการ
กองนันทนาการ
สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว
22. นางอุษา ศรีเกษ	นักวิชาการศูนย์เยาวชนชำนาญการ
กองนันทนาการ
สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว
23. นางสาวเรไร รอดอุไร	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
สำนักงานเลขานุการ สำนักสิ่งแวดลอม
24. นางสาวสุรัตนา เจริญวัฒนาสุขสม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานสวนสาธารณะ สำนักสิ่งแวดลอม
25. นางวิไลพร มหัทธนาภักดิ์	นักวิชาการพยาบาลชำนาญการ
กองการพยาบาลสาธารณสุข สำนักอนามัย
26. นางวิชุดา ลิมสุภวานิช	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓๕ สำนักอนามัย
27. นางศรีอุไร คล้ายทอง	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตคลองสาน
28. นายพีรวัส พูนวิทย์	นิติกรชำนาญการ
ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตคลองสามวา
29. นางสาวดารศ สุกวิทย์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตจตุจักร
30. นางสาวอุษา วรรณจุกา	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตดอนเมือง
31. นายเสน่ห์ ทูลสง่า	นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตดินแดง
32. นางสาวสาริสา จินดาไทย	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตคูคต

33. นายนิวัฒน์ เสียงลอย
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตคูสิต
34. นางฉัตร วันวรกิจ
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตคลังชั้น
35. นายรณชิต ชูศิลป์
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางเขน
36. นางสมจิตร สุขสมแดน
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตบางเขน
37. นางดวงพร สุวรรณโณ
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตบางซื่อ
38. นายวิฑูรย์ อภิสัทธีภูวกุล
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตปทุมวัน
39. นายนพพร นามไพโร
นักพัฒนาสังคมชำนาญการ
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตประเวศ
40. นางสาวนภาพรณี แสงสูวอ
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตประเวศ
41. นายวัชร พัฒอำพันธ์
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย
42. นางสาวมลธิชา ทองจีน
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตพญาไท
43. นางสาวธริศนา อำนวยสุข
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตมีนบุรี

44. นายขงยุทธ ปิตะบุตร
เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ
ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตลาดพร้าว
45. นายกำพล เลี้ยงบำรุง
เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ
ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตวังทองหลาง
46. นายสุรพัศ ปุ้งบางกะดี
เจ้าพนักงานเทศกิจชำนาญการ
ฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตสัมพันธวงศ์
47. นางพิชามณูช้ เข้าวังศ์พาณิชย์
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตหนองแขม
48. นางสาวสุกัญญา โอภากุล
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตหนองจอก
49. นางยุวดี ไหว่อง
นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
ฝ่ายการศึกษา สำนักงานเขตหลักสี่
50. นางนื่องนุช ฤทธิรงค์
นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ
ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตหลักสี่